

2.2. ARQUE OLOGÍA

2.2.1. RELACIÓN DE ELEMENTOS

2.2.2. FICHAS

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás
condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio
Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de
URBxismo da Coruña

José Agustín Barcia Colado

DILIGENCIA:
que se estende para facer constar que el
presente documento refundido se
corresponde con el documento aprobado
definitivamente por la Orden de 25.02.2013
de la C.M.A.T.I., al que se incorporan
las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Ramon Antelo Martinez

2.2.1 RELACIÓN DE ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Concelleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de
Urbanismo da Coruña

José Agustín Boica Coto

DILIGENCIA:
que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Ramon Antelo Martinez

Nº de Ficha	Denominación	Protección	Adscripción cultural	Tipología	Localización
001	Mámoa do Monte de Cambás.	II	Neolítico	Túmulo funerario	Monte de Cambás-Feáns
	Túmulo de pouca altura e masa tumular moi alterada (vense restos da coiraza); presenta un furado central cuberto de eucaliptos; está cortado por unha pista na parte norte, destruindo boa parte do mesmo. Diámetro aproximado: 18 m; altura: uns 60 cm. O proceso urbanizador da zona ten modificado a contorna (o xacemento atópase ao carón do remate da rúa Francisco Sánchez da Urbanización Breogán)				
002	Castro de Nostrián	II	Idade de ferro	Asentamento fortificado	Nostrián
	O xacemento mide uns 140 m (E-W) por uns 100 m (eixo menor). Formado por una serie de terrazas que se escalonan cara o Val de Nostrián (refinería de REPSOL). No extremo W hai un gran parapeto defensivo que aproveita a altura do terreo e os afloramentos rochosos; este parapeto cae sobre un camiño que de seguro debe estar ocupando un foxo do castro. Un segundo parapeto máis pequeno sitúase na parte N. O resto das defensas quedan definidas por varios terrapléns, algúns con fortes desniveis.				
003	O Castro de Elviña	I (BIC)	Idade de ferro/romano	Asentamento fortificado	Elviña
	Castro de gran tamaño que xa foi escavado dende o ano 1947, en diversas campañas, ata a actualidade. O xacemento ten un complexo sistema defensivo con 3 liñas de muralla defendendo os sectores W e S, reducíndose a unha única defensa de SE a NW, estruturándose o seu espazo de habitación nunha acrópole de forma oval e dúas terrazas na parte alta da ladeira, acadando unha enorme superficie de ocupación. A parte alta do castro, a primeira en ser ocupada, aporta materiais do s. II a.C. (tal vez, incluso, no s. III a.C.); dende aquí o poboamento iríase extendendo, pola ladeira e realizando aterrazamentos no terreo, cara a parte máis baixa que sería ocupada a finais do s. I d.C.; a duración do poboamento no sitio arqueolóxico chegaría ata, probablemente, o s. IV d.C.				
004	Petroglifo Pena da Brúxula	I (BIC)	indeterminado	Petroglifo	Clube de Golf de A Coruña
	A pedra foi atopada por D. Santiago de la Iglesia logo da descuberta dos gravados de O Altar-GA15030008, realizada polo seu pai, D. Alfredo Mª de la Iglesia en 1895. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona o descubrimento por el mesmo doutras dúas rochas gravadas preto desta: a unha delas chámase Pena da Brúxula, situada, con respecto á do Altar, "a 32 pasos...en dirección del occidente...", cunhas medidas de 8,60 m por 4 m e gravados similares á principal, aínda que en menor número. A rocha fora tapada con terra, a instancias do propio de la Iglesia, debido a que logo da súa descuberta sufrira diversas agresións por algún pastor da zona. Está composto por 9 figuras cruciformes, dúas delas inscritas nunha especie de óvalo e case todas con base circular, e unha "paleta".				
005	Petroglifo de O Polvorín	I (BIC)	Indeterminado	Petroglifo	Museo Arqueolóxico
	Os gravados foron descubertos por D. Santiago de la Iglesia e o seu pai, D. Alfredo Mª de la Iglesia (á súa vez descubridor en maio de 1895 dos existentes en Punta Herminia), entre 1895 e 1897. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona algunha rocha gravada máis preto desta (contorna do polvorín e cara a costa do Orzán). A pedra está na actualidade extraída do seu emprazamento orixinal (preto do antigo polvorín situado en Monte Alto) e depositada no Museo Arqueolóxico de San Antón en A Coruña. O "traslado" foi produto da apertura dunha canteira na zona que implicaba a destrución do petróglifo.				
006	O Portiño-Igrexa Vella	III	Romano/Idade media/ Idade Moderna	Túmulo funerario	O Portiño
	A finca onde se emprazaba a antiga igrexa de San Pedro da Barca está actualmente baixo os recheos das obras de acondicionamento do verquedoiro de Bens e da nova estrada de acceso á cala de O Portiño, máis ou menos onde agora se atopa un dos dous novos aparcadoiros feitos dereita da mencionada estrada (en concreto o situado na plataforma superior).				
007	Sistema defensivo península da Torre		Idade Moderna	Sist. Defensivo	Península da Torre de Hércules
008	Petroglifo de Punta herminia	I (BIC)	indeterminado	Petroglifo	Punta herminia- Monte dos Bicos
	Os gravados foron descubertos por D. Alfredo Mª de la Iglesia, en maio de 1895. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona o descubrimento por el mesmo doutras dúas rochas gravadas preto desta: a unha delas chámase "Pena da Brúxula" e está situada "a 32 pasos...en dirección del occidente...", cunhas medidas de 8,60 m por 4 m e gravados similares á principal, aínda que en menor número (cruciformes); a outra denomínase como "Rocha C de Monte dos Bicos"				
009	Viaxe de Visma	II	Idade Moderna	Acueducto	Visma
	Este sistema de captación e traslado de auga supuxo o máis importante "viaxe" dos realizados na cidade ata a data do seu proxecto e construción, complementando a primeira gran conducción, coñecida como "Viaxe do Vioño", que levaba auga dos mananciais de Nelle e Vioño ata a Cidade Alta (en 1564 Felipe II autoriza a realización desta obra, proxectada por Tristán Dargia). O acueducto, coñecido na documentación municipal como a Grande Obra de San Pedro de Visma, foi construído entre os anos 1722 e 1726 (a instancias do Intendente de A Coruña Rodrigo Caballero) segundo o proxecto do enxeñeiro Francisco Montañú de la Perille e baixo a dirección de Francisco Casas y Novoa e o P. Fral Francisco de Velasco (nomes de tal relevancia que, por si mesmos, xa indican a importancia que para as autoridades da época tiña este proxecto). Actualmente consérvanse restos en Visma, Rúa Almirante Mourelle e Paseo das Pontes.				
010	Cemiterio Xudeo	III	Idade media/ Idade Moderna	Lugar de enterramentos	Peirao de A Palloza
	Os cemiterios xudeos adoitan estar fóra da xudería e das murallas cando estas existían, sobre algún terreo elevado, próximo a un curso de auga en terra que non fora previamente cultivada. Estas condicións (incluso a tradición fala dun chamado Arroio dos Xudeos) danse nun lugar moi preto de A Palloza no que, durante o último tercio do século XIX, apareceron tres lápidas xudeas. Estas lápidas, que están depositadas no Museo Arqueolóxico Nacional en Madrid dende 1894, foron atopadas non máis tarde de comezos do ano 1871. Barros Viqueira indica que foron descubertas durante un desmonte realizado na fábrica de salazóns de D. Nicolás del Río, á beira do mar nun "recodo de playa" xunto a uns crestóns rochosos onde estaba o límite municipal entre A Coruña e Oza, moi preto da estación de ferrocarril provisional de A Coruña.				
011	Batería de Oza	I (BIC)	Idade Moderna	Sist. Defensivo	Praia de Oza/ As Xubias de arriba
	É unha das máis antigas baterías de costa construídas na cidade de A Coruña, aparecendo mencionada en documentos anteriores ao ano 1650. A configuración que ten actualmente foi creada polo enxeñeiro militar D. Blas Gil de Bernabé en 1797 baixo o mandato de D. Pedro Martín Cernero. A Coruña, a 16 de maio de 2013				
012	Forte de Valparaíso	I (BIC)	Idade Moderna	Sist. Defensivo	Parque de Eirís

Jose Agustin Barca Coleto

Alejandro Ramon Antelo Martinez

Nº de Ficha	Denominación	Protección	Adscripción cultural	Tipología	Localización
	Este forte, que domina en altura pola parte de terra ("padrastro", en terminoloxía militar da época), as baterías de Oza e, sobre todo, San Diego, foi construído entre 1636 e 1640, sendo Capitán Xeral de Galicia Francisco González de Andía-Irarrázabal y Zárate – Marqués de Valparaíso. Sen embargo o edificio pronto entrou en desuso e abandono, practicamente sen rematar a súa construción, para finalmente ser parcialmente desmantelado para aproveitar parte das súas pedras noutras construcións como o baluarte que se estaba construído na zona de Porta Real. Aínda así, en 1788, o enxeñeiro D. C. Paveto deseñou unha pequena reforma do fortín seguindo as normas e modas da época para a arquitectura militar.				
013	Castelo-Batería de san Diego	III	Idade Moderna	Sist. Defensivo	Peirao de San Diego
	Aínda que é posible que antes de 1630 xa existira algunha pequena batería na punta rochosa onde logo se construíría o Castelo de San Diego (San Gaspar nos seus primeiros anos), non é ata ese ano, e durante os seis seguintes, que se levan a cabo as primeiras obras de construción da fortaleza; neses momentos D. Pedro Álvarez de Toledo y Leiva – Marqués de Mancera era o Gobernador e Capitán Xeral de Galicia. Nos anos seguintes, o edificio irá tendo diversos proxectos de reforma e ampliación, dada a súa importancia estratéxica para a defensa de A Coruña, xunto co Castelo de San Antón. Como consecuencia dun ataque francés en 1639, o castelo sufrirá diversos desperfectos pero dada a súa relevancia estratéxica Valparaíso pide a Felipe IV axuda para o seu arreglo e reforma. Poucos anos despois o Marqués de Távara propón non seguir as obras de restauración e, ademais, desmantelar a construción e as defensas de terra da Pescadería.				
014	Xacemento romano Parque de Eirís	II	Romano	Xacemento	Parque de Eirís
	Trátase da zona con máis restos cerámicos atopados durante a realización dunha prospección arqueolóxica superficial levada a cabo na zona e onde, posteriormente, foron abertas unha serie de sondaxes valorativas en novembro-décembro de 2002. Na prospección foi recuperada unha gran cantidade de material romano, en especial na parte do campo de fútbol, e na N, onde se construíu o novo vial. Ao mesmo tempo, as sondaxes forneceron o rexistro de diverso material cerámico de época romana así como dúas estruturas non habitacionais da mesma época				
015	Capela de Santa Lucía	III	Idade media/ Idade Moderna	Capela	Fernandez Latorre
	Trátase do primeiro templo, na cidade, trasladado en toda a súa totalidade dende o seu emprazamento orixinal (confluencia da Avenida Fernández Latorre, Avenida Alfonso Molina e Rúa Santa Lucía) ata o lugar de O Penal (fin da Rúa Juan Flórez), no ano 1885. Posteriormente, xa no século XX foi destruída neste 2º emprazamento. Aparece representada na cartografía e gravados dende, alomenos, o século XVII.				
016	Xacemento romano Peiraos de Centenario	III	Xacemento romano	Xacemento	Peirao de O Centenario, San Diego
	Dende o punto de vista da aparición de restos arqueolóxicos submariños de época romana, na baía coruñesa hai dúas zonas de especial concentración: unha na fronte do Parrote; a outra está preto de San Diego, arredor dos peiraos do centenario e petroleiro. Hai que salientar que as circunstancias de aparición dos achados son algo diferentes nos dous casos: neste que nos ocupa, a maior parte dos abundantísimos materiais arqueolóxicos recuperados proceden de dragados que, desgraciadamente, teñen arrasado coa estratigrafía previa á construción dos peiraos; sen embargo as áreas reenchidas e gañadas ao mar para a construción das instalacións portuarias seguen intactas baixo eses recheos.				
017	Frote de Terra da Pescadería	I (BIC)	Idade Moderna	Sist. Defensivo	Pescadería-Ensanche
	A súa historia comeza antes do ataque de F. Drake á cidade en 1589, se ben a protección consistía nun simple muro construído no s. XV, entre a praia do Orzán e o Porto.				
018	Murallas de O Parrote	I (BIC)	Idade Moderna	Sist. Defensivo	O Parrote
	Os restos que se conservan percorren parte do Paseo do Parrote e Alcalde Francisco Vázquez ata o hospital Abente y Lago. Forman parte do conxunto defensivo-histórico da zona que se alopa xunto ao Castelo de San Antón. Tamén se conservan algúns dos baluartes e castelos defensivos algunhas torres ruínas e tres portas de acceso na muralla: Parrote, Clavo e San Miguel.				
019	Igrexa e cemiterio de San Roque de Fóra	III	Idade Moderna	Igrexa	San Roque de Fóra
	Este templo foi destruído na segunda metade do século XX. Aparece representado en diversa cartografía antiga, alomenos dende finais do século XVIII.				
020	Mámoa Juan de Castiñeira	III	indeterminado	Túmulo funerario	Clube de Golf de A Coruña
	O túmulo foi catalogado por D. Luís Monteagudo García (nº 28 do seu croquis) que o sitúa na parte máis alta da zona, enriba dunha pequena elevación, en concreto a uns 8-10 metros ao norte fóra da denominada finca de Folla (dentro das instalacións do Clube de Golf de A Coruña). Monteagudo tamén caracteriza este túmulo polo seu gran tamaño (35 metros de diámetro), agrandado por mor do seu emprazamento no curuto máis elevado, se ben este mesmo autor xa indica que en 1976 xa estaba moi rebaixado en altura e perímetro. Actualmente a zona está moi modificada (aquí está situado o "tee" de saída nº 3 das partidas de golf e, moi preto, foi construído un gran depósito de auga coas conseguíntes remocións no terreo) polo que non foi posible identificar o xacemento				

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Terreiro e Infraestruturas de 25/02/2013.
O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña
José Agustín Barco Colella

DILIGENCIA:
que se estende para hacer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor
Alejandro Ramon Antelo Martínez

2.2.2 FICHAS DE ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de
Urbanismo da Coruña

José Agustín Barcia Cotelo

DILIGENCIA:

que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.

A Coruña, a 16 de mayo de 2013

El Oficial Mayor

Alejandro Ramon Antelo Martinez

DENOMINACIÓN: Mámoa do Monte de Cambás.

Localización: Monte de Cambás-Feáns.

Plano nº: O10

Folla nº: 138, 141

Coordenadas: UTM-X: 545.467
UTM-Y: 4.795.560

Código nº: GA15030001

Altitude: 232 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Túmulo funerario indeterminado.

Adscripción cultural: Neolítico.

Descrición: Túmulo de pouca altura e masa tumular moi alterada (vense restos da coiraza); presenta un furado central cuberto de eucaliptos; está cortado por unha pista na parte norte, destruíndo boa parte do mesmo. Diámetro aproximado: 18 m; altura: uns 60 cm. O proceso urbanizador da zona ten modificado a contorna (o xacemento atópase ao carón do remate da rúa Francisco Sánchez da Urbanización Breogán).

Ámbito de protección: II A establecida pola elevación tumular máis un perímetro arredor da mesma de 5 metros de anchura.

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

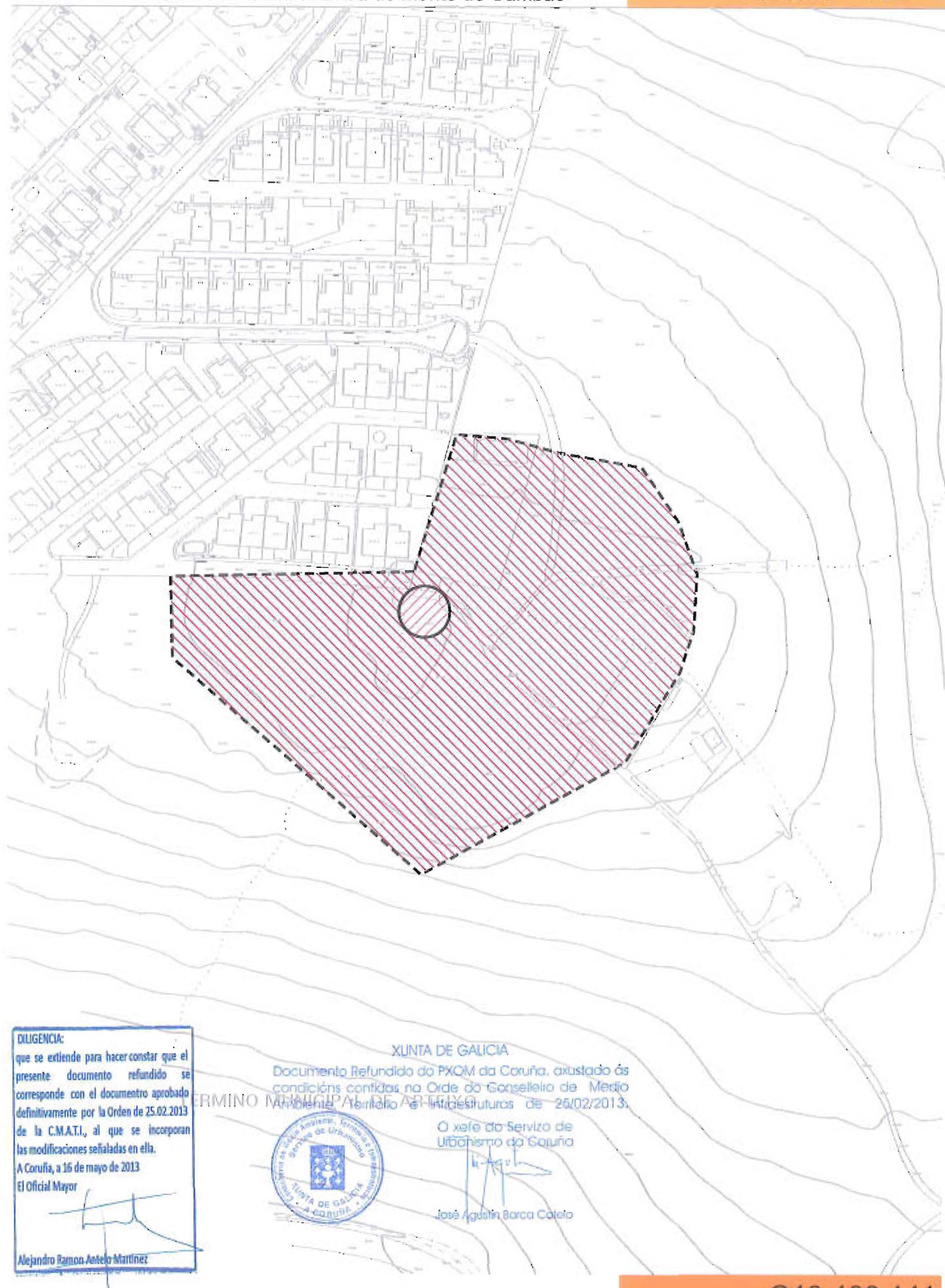
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Celado

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000
0 5 10 20 MAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

plano

O10-138,141

DENOMINACIÓN: Castro de Nostían.

2895
Ficha Nº 002

Localización: Nostían.

Plano nº: O10

Folla nº: 062

Coordenadas: UTM-X: 544.055
UTM-Y: 4.800.180

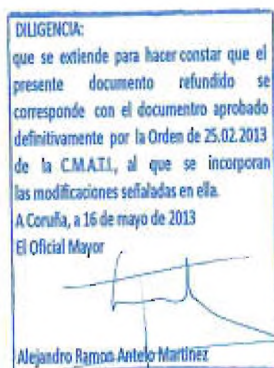
Código nº: GA15030002

Altitude: 85 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Asentamento fortificado (castro).

Adscripción cultural: Idade do Ferro.

Descrición:

O xacemento mide uns 140 m (E-W) por uns 100 m (eixo menor). Formado por una serie de terrazas que se escalonan cara o Val de Nostían (refinería de REPSOL). No extremo W hai un gran parapeto defensivo que aproveita a altura do terreo e os afloramentos rochosos; este parapeto cae sobre un camiño que de seguro debe estar ocupando un foxo do castro. Un segundo parapeto máis pequeno sitúase na parte N. O resto das defensas quedan definidas por varios terrapléns, algúns con fortes desniveis.

A "croa" está situada entre os parapetos citados e a 1ª terraza, cunha numerosos afloramentos rochosos. Nesta área, pódense ver dúas estruturas circulares escavadas no seu interior: a situada ao N presenta un muro de mampostería de boa factura, escavada polo profesor D. J. Manuel Vázquez Varela en 1975 e na que se atoparon materiais arqueolóxicos tales como cerámica, algunha pesa de tear, dous muíños circulares, un fragmento de fibela de bronce ou un machado de ferro (estes restos poden datar o xacemento en torno ao cambio de Era); o diámetro das casas é de aproximadamente 7,50 m e unha anchura nos muros duns 80 cm. En 2003 realizáronse traballos de limpeza e consolidación.

Ámbito de protección: II Área visible das estruturas que conforman as defensas máis exteriores do castro da mesma de 5 metros de anchura.

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido da PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Consello de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

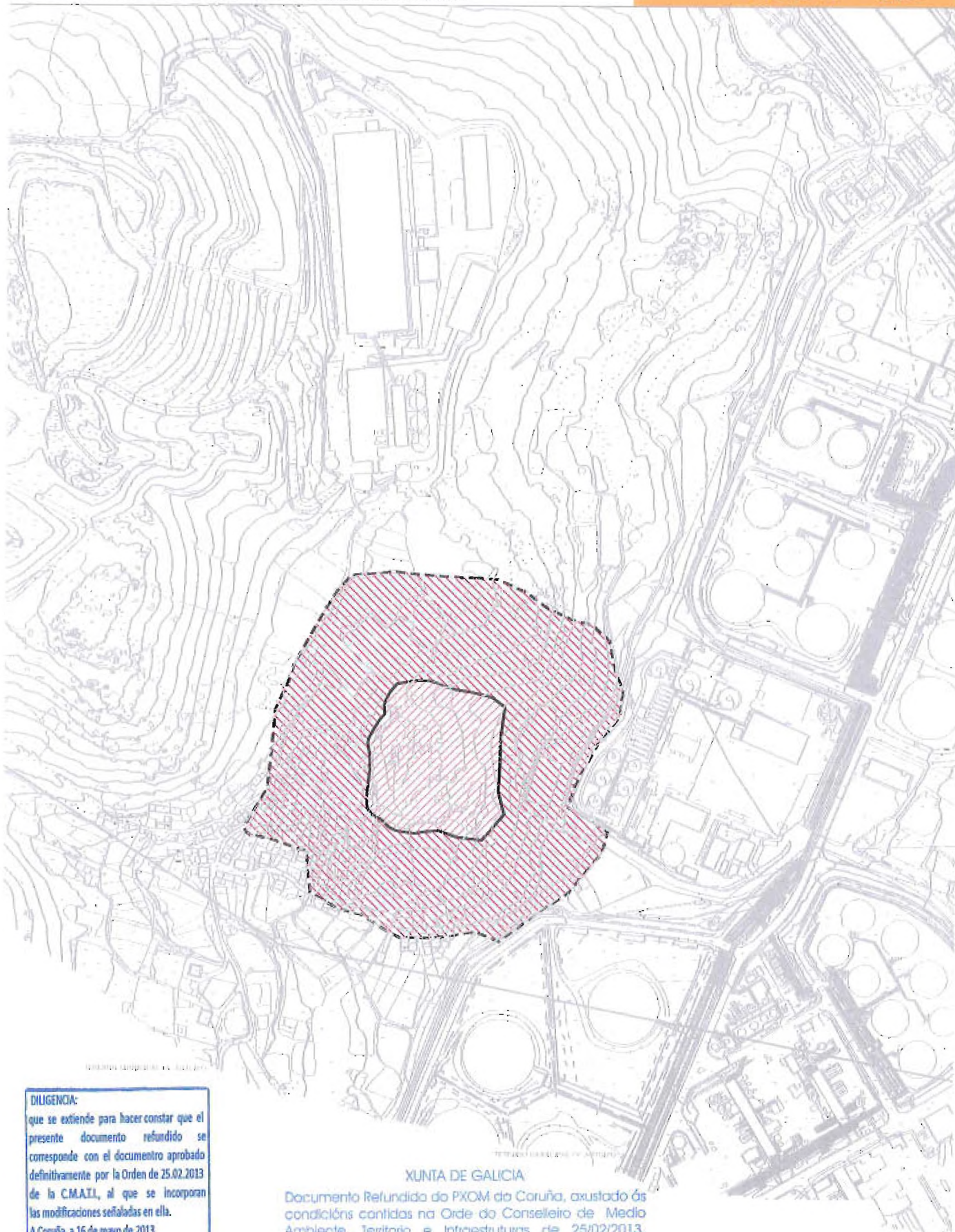
José Agustín Barja Corral

diciembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DILIGENCIA:

que se extiende para hacer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.I.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Ramos Antelo Martínez

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Coleto

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

octubre do 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:5.000
0 5 10 20 M.

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

plano O10-062

Localización: Elviña-Castro.

Plano nº: O10

Folla nº: 100, 101, 109, 110,
118, 119Coordenadas: UTM-X: 547.451
UTM-Y: 4.797.808

Código nº: GA15030003

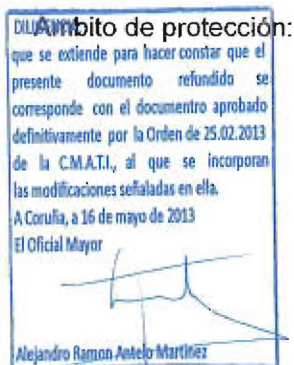
Altitude: 115 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Asentamento fortificado (castro).

Adscripción cultural: Idade do Ferro / Romano.

Descrición:

Castro de gran tamaño que xa foi escavado dende o ano 1947, en diversas camapañas, ata a actualidade. O xacemento ten un complexo sistema defensivo con 3 liñas de muralla defendendo os sectores W e S, reducíndose a unha única defensa de SE a NW, estruturándose o seu espazo de habitación nunha acrópole de forma oval e dúas terrazas na parte alta da ladeira, acadando unha enorme superficie de ocupación. A parte alta do castro, a primeira en ser ocupada, aporta materiais do s. II a.C. (tal vez, incluso, no s. III a.C.); dende aquí o poboamento iríase extendendo, pola ladeira e realizando aterrazamentos no terreo, cara a parte máis baixa que sería ocupada a finais do s. I d.C.; a duración do poboamento no sitio arqueolóxico chegaría ata, probablemente, o s. IV d.C.

Ámbito de protección: I - Posúe categoría de B.I.C.: declaración de Monumento Histórico-Artístico Nacional en 1962 (Decreto 1758/1964 Contrno mediante Decreto 37/1999) durante a sesión da Real Academia de Bellas Artes de San Fernando celebrada o 26 de marzo de 1962 e sendo ponente D. Manuel Chaomos Lamas, a partir dun dictamen emitido pola Comisión Central de Monumentos (CHAMOSO LAMAS, M.; 1962: El "Castro de Elviña" (La Coruña). Academia: Boletín de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando; nº 15 (segundo semestre); pp. 59-61.).

Actualmente, está dentro do denominado Plan Especial de Protección e Recuperación do Castro de Elviña e Protección da Paisaxe Natural (aprobado polo Pleno Municipal de A Coruña o día 12 de novembro de 2001).

Contorno/Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

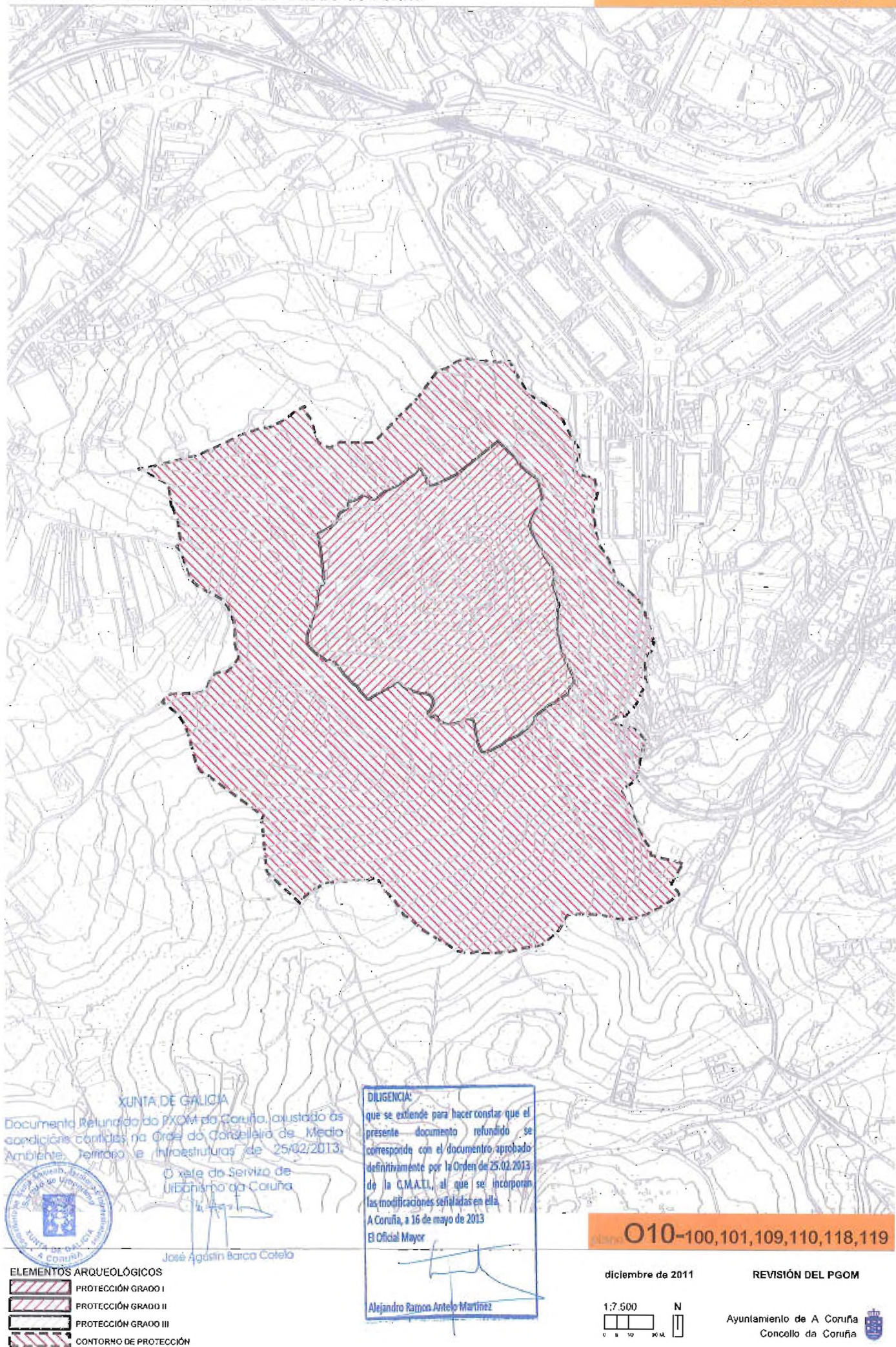
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas, de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

Jose Agustin Barca Calvo

DENOMINACIÓN: Petroglifo de Pena de Brúxula

Ficha Nº 2899
004

Localización: Punta Herminia

Plano nº: O10

Folla nº: 002

Coordenadas: UTM-X: 548.833
UTM-Y: 4.804.251

Código nº: GA15030019

Altitude: 25 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Petróglifo (gravado ao ar libre).

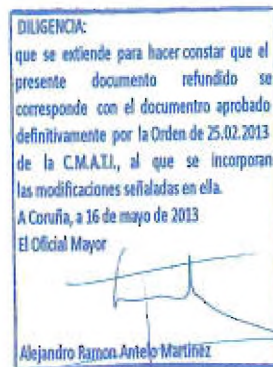
Adscripción cultural: Indeterminado.

Descrición: A pedra foi atopada por D. Santiago de la Iglesia logo da descuberta dos gravados de O Altar-GA15030008, realizada polo seu pai, D. Alfredo Mª de la Iglesia en 1895. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona o descubrimento por el mesmo doutras dúas rochas gravadas preto desta: a unha delas chámase Pena da Brúxula, situada, con respecto á do Altar, "a 32 pasos...en dirección del occidente...", cunhas medidas de 8,60 m por 4 m e gravados similares á principal, aínda que en menor número. A rocha fora tapada con terra, a instancias do propio de la Iglesia, debido a que logo da súa descuberta sufrira diversas agresións por algún pastor da zona. Está composto por 9 figuras cruciformes, dúas delas inscritas nunha especie de óvalo e case todas con base circular, e unha "paleta".

Todos os gravados están situados nos extremos visibles da rocha. A forte erosión natural len danado severamente os motivos, polo que son difíciles de ver. Adscripción cronolóxica: a mesma que para o caso de O Polvorín e o O Altar, onde os últimos estudos parecen inclinarse por unha época histórica (probablemente s. IX-XI).

Ámbito de protección: I (B.I.C.). A partir do artigo 40.2 da Ley 16 de 25 de Junio de 1985 del Patrimonio Histórico Español, quedaron declarados como Bens de Interese Cultural por ministerio da propia Lei os lugares con representacións gráficas ao aire

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Colella

diciembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DILIGENCIA:

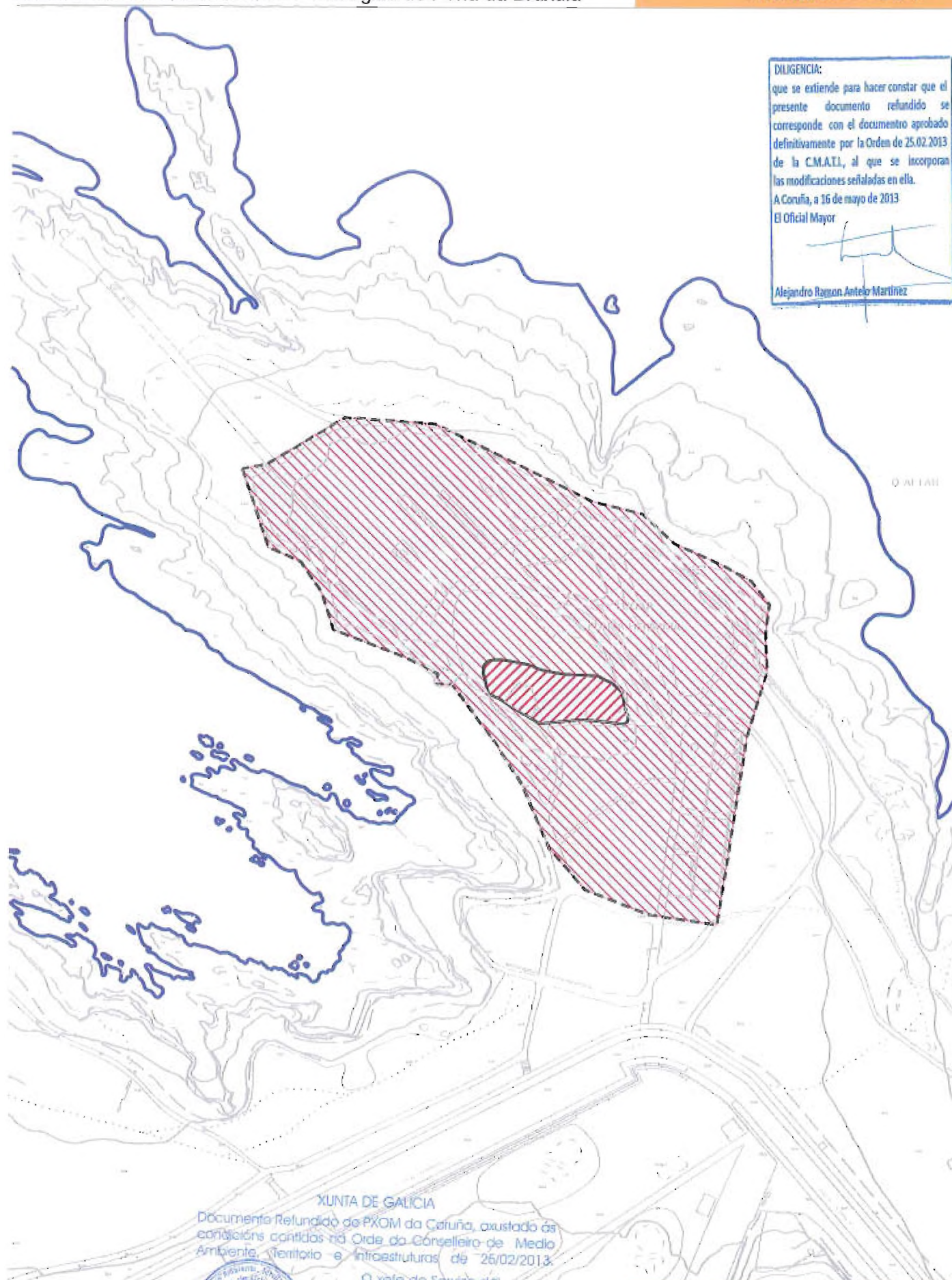
que se estende para facer constar que o presente documento refundido se corresponde con o documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.

A Coruña, a 16 de mayo de 2013

El Oficial Mayor

Alejandro Rayón Antelo Martínez

Q. M. T. I.

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido de PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Catejo

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000
0 5 10 20 M.

plano O10-002
Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Petróglifo de O Polvorín.

2901
Ficha Nº 005

Localización: Museo Arqueolóxico.

Plano nº: O10

Coordenadas: UTM-X:
UTM-Y:

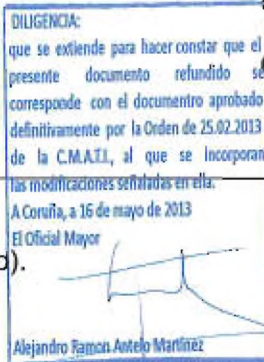
Folla nº: 038,039

Altitude: m.s.n.m.

Código nº: GA15030005

Adscripción tipolóxica: Gravado ao ar libre (petróglifo).

Adscripción cultural: Indeterminado.

Descrición: Os gravados foron descubertos por D. Santiago de la Iglesia e o seu pai, D. Alfredo Mª de la Iglesia (á súa vez descubridor en maio de 1895 dos existentes en Punta Herminia), entre 1895 e 1897. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona algunha rocha gravada máis preto desta (contorna do polvorín e cara a costa do Orzán). A pedra está na actualidade extraída do seu emprazamento orixinal (preto do antigo polvorín situado en Monte Alto) e depositada no Museo Arqueolóxico de San Antón en A Coruña. O "traslado" foi produto da apertura dunha canteira na zona que implicaba a destrución do petróglifo.

Ámbito de protección: I (B.I.C.). A partir do artigo 40.2 da Ley 16 de 25 de Junio de 1985 del Patrimonio Histórico Español, quedaron declarados como Bens de Interese Cultural por ministerio da propia Lei os lugares con representacións gráficas ao aire libre.

Contorno Protección: Non se contempla xa que está fóra do seu emprazamento orixinal (a pedra está depositada no Museo Arqueolóxico do Castelo de San Antón en A Coruña).

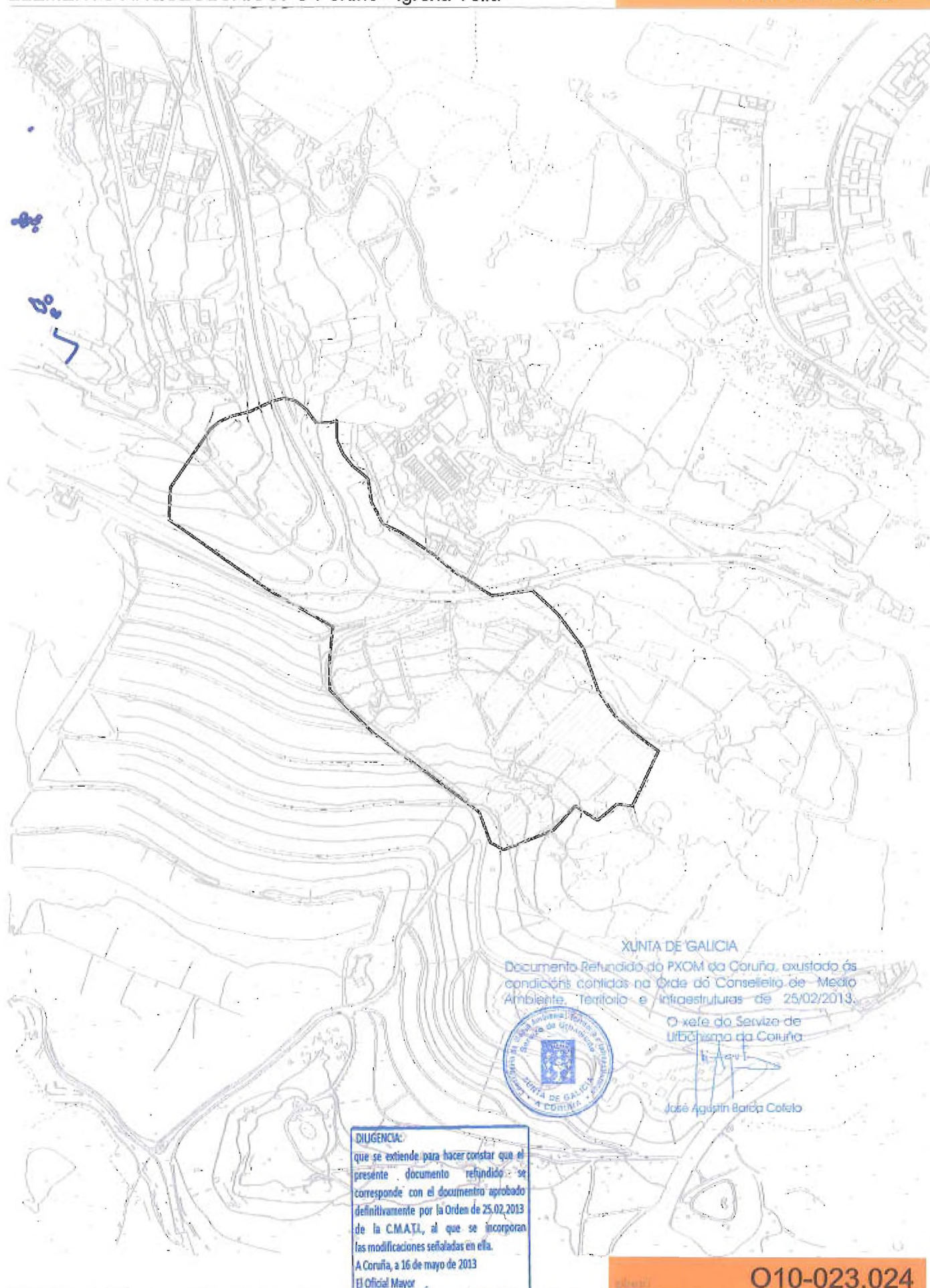
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións previstas na Orde do Consello de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Balca Castele

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

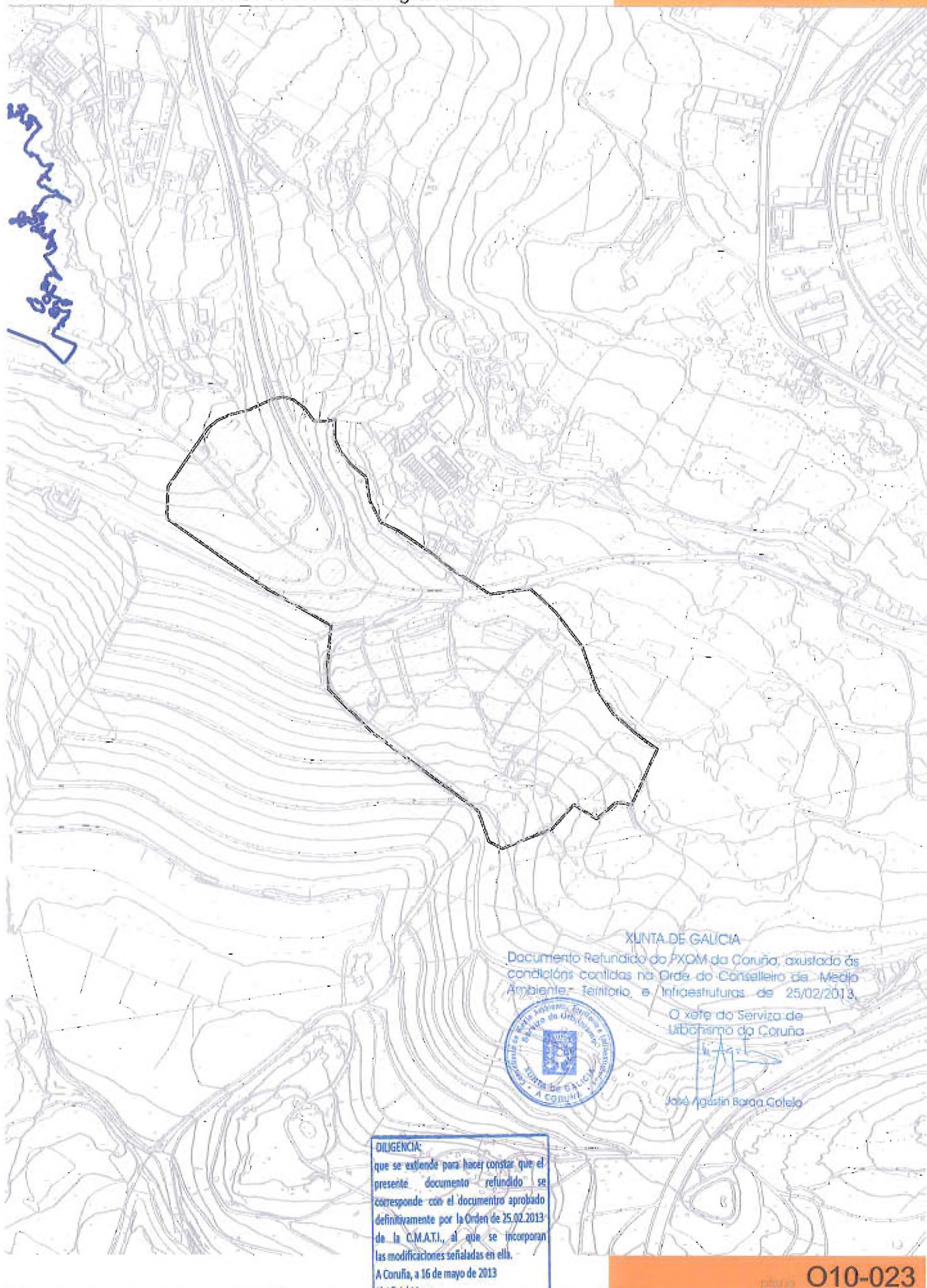
- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:5.000
0 5 10 20 MAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

O10-023,024

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

octubre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:5.000

N

 Ayuntamiento de A Coruña
 Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Sistema defensivo da Península da Torre.

Ficha Nº 2904
007

Localización: Península da Torre de Hércules

Plano nº: O10

Folla nº: 001, 002, 003, 004,
005, 006, 007

Coordenadas: UTM-X: 549.132
UTM-Y: 4.802.173

Código nº: GA15030020

Altitude:

Adscripción tipolóxica: Sistema defensivo.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición: Sistema defensivo que cubría os posibles ataques á cidade a través da península da Torre de Hércules; este formado por varias estruturas de diferente tipoloxía e cronoloxía.

1. Castelo ou Forte de San Amaro: pequena estrutura, de non moi boa calidade, situada na punta rochosa onde hoxe se empraza o Club del Mar de San Amaro. A súa construción debeu comezar logo do ataque de Drake (1589) se ben nestes primeiros momentos era unha simple batería de 2 ou 3 canóns; no s. XVII se consolida coa construción dun cerre con porta e unha tarima para 50 homes con mosquetes; acabou en ruínas a partir do s. XVIII.

2. Batería de Adormideras (ou Dormideras): de pequenas dimensións, contaba alomenos con 8 canóns e dependencias para albergar a tropa; a súa destrución comezou coa construción do dique Barrié de la Maza en 1948, ao ser empregada como canteira e lugar de carga das pedras que conformaron o citado dique; logo, a zona quedou totalmente escavada para a construción de vivendas.

3. Batería de Pradeiras (ou Pragueira): segundo a descrición de D. Pascual Madoz, a batería consistiría en "...una sola esplanada para piezas de artillería, con su correspondiente parapeto, sin más edificio que un mezquino cuerpo de guardia...".

4. Batería da Costa Oriental da Enseada do Orzán: tal e como indica P. Madoz estaría emprazada na zona onde hoxe se sitúa o Acuario-Casa dos Peixes. De cronoloxía indeterminada a súa orixe (se ben xa aparece nun plano de 1819 de Felipe Biarez), o seu abandono debeu producirse a finais do s. XIX ou comezos do XX (noutro plano de 1906 a estrutura aparece referenciada como "batería ruinosa").

5. Trincheiras: aparecen sinaladas en planos dos s. XVIII-XIX pero a súa construción comezou no s. XVII; tal vez eran simples gabias escavadas no terreo no perímetro de costa dende, alomenos, a Torre de Hércules ata o Fortín de San Amaro.

Ámbito de protección:

Contorno Protección: Plan Especial de Ordenación, Protección, Conservación y Mejora de la Península de La Torre de Hércules (14-03-1997; publicado no B.O.P. nº 78 do 07-04-1997), cun ámbito de afección que engloba os terreos onde se emplazarían as diferentes estruturas do sistema defensivo mencionado, coa excepción do Fortín de San Amaro (se ben este elemento está, na actualidade, totalmente destruído).

DILIGENCIA:

que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.L., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Ramon Antelo Martínez

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Coto

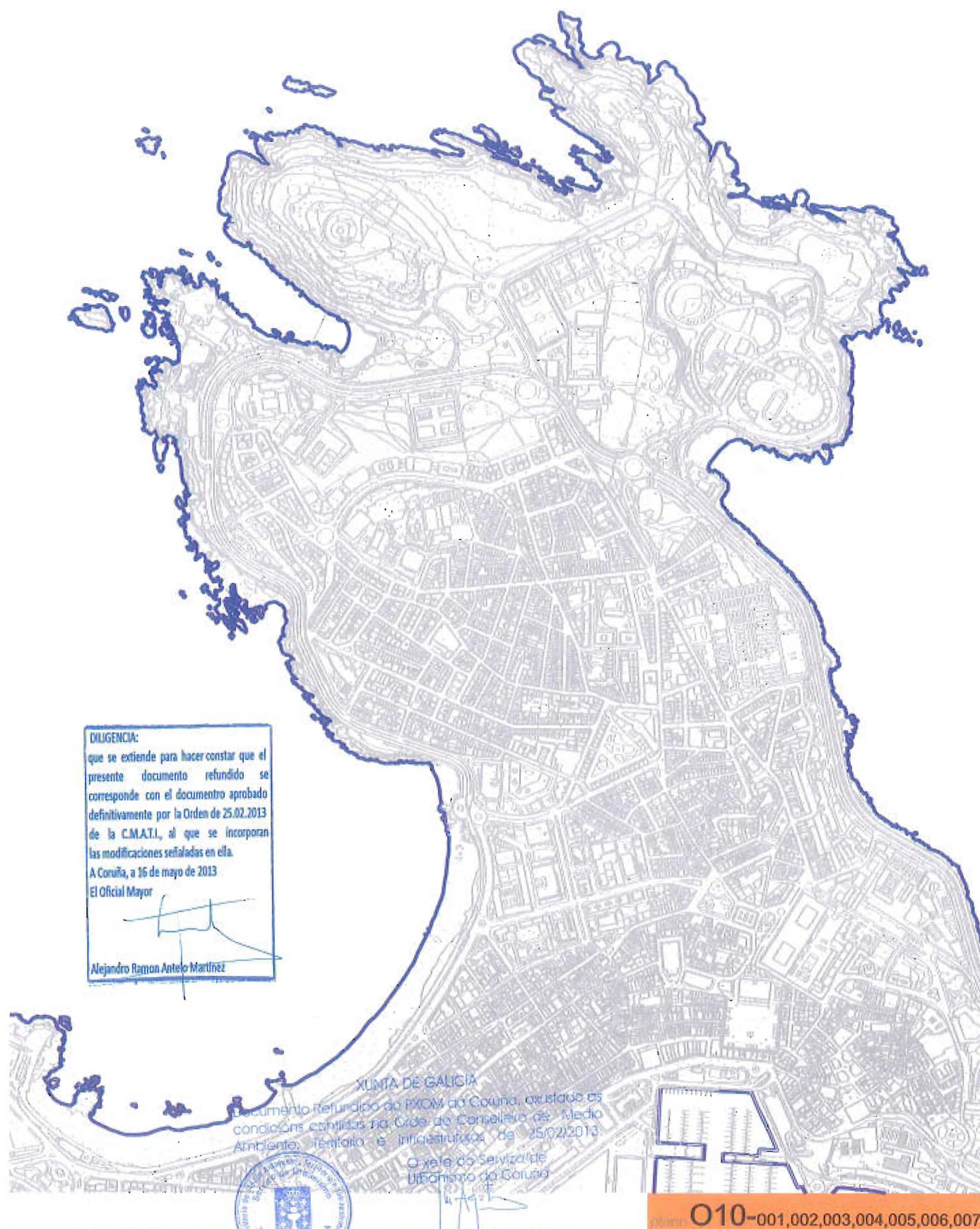

dicembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:10.000

0 5 10 20 M

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

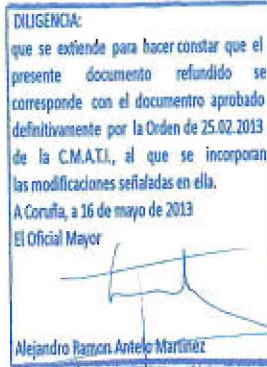

Localización:	Punta Herminia-Monte dos Bicos	Plano nº:	O10
		Folla nº:	002
Coordenadas:	UTM-X: 548.808 UTM-Y: 4.804.258	Código nº:	GA15030008
Altitude:	25 m.s.n.m.		

Adscripción tipolóxica: Petróglifo (gravado ao ar libre).

Adscripción cultural: Indeterminado.

Descrición: Os gravados foron descubertos por D. Alfredo Mª de la Iglesia, en maio de 1895. Nun documento manuscrito de 1897, S. de la Iglesia menciona o descubrimento por el mesmo doutras dúas rochas gravadas preto desta: a unha delas chámase "Pena da Brúxula" e está situada "a 32 pasos...en dirección del occidente...", cunhas medidas de 8,60 m por 4 m e gravados similares á principal, aínda que en menor número (cruciformes); a outra denomínase como "Rocha C de Monte dos Bicos", pedra alongada e

estreita cun único motivo cadrado con puntos e dous apéndice paralelos. A 2ª rocha foi tapada con terra, a instancias do propio de la Iglesia xa que logo do seu descubrimento sufriran diversas agresións. O petróglifo está composto por figuras máis ou menos circulares nas que se encerran cruciformes dos cales a maioría están trazados por dúas liñas simples e, os outros, teñen unha base circular; ás veces, no extremo superior e no remate dos brazos, aparecen outros pequenos trazos que os cruzan en ángulo recto. A rocha mide uns 5 metros de longo por 80 centímetros de alto e uns 45° de inclinación cara ao SE. O seu estado de conservación é bastante malo debido, a máis da erosión natural, aos numerosos impactos de bala aos que foi sometida a pedra cando os terreos nos que se empraza estaban baixo xurisdicción militar.

Ámbito de protección: I (B.I.C.). A partir do artigo 40.2 da Ley 16 de 25 de Junio de 1985 del Patrimonio Histórico Español, quedaron declarados como Bens de Interese Cultural por ministerio da propia Lei os lugares con representacións gráficas ao aire libre. ón do 14 de decembro de 1998).

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

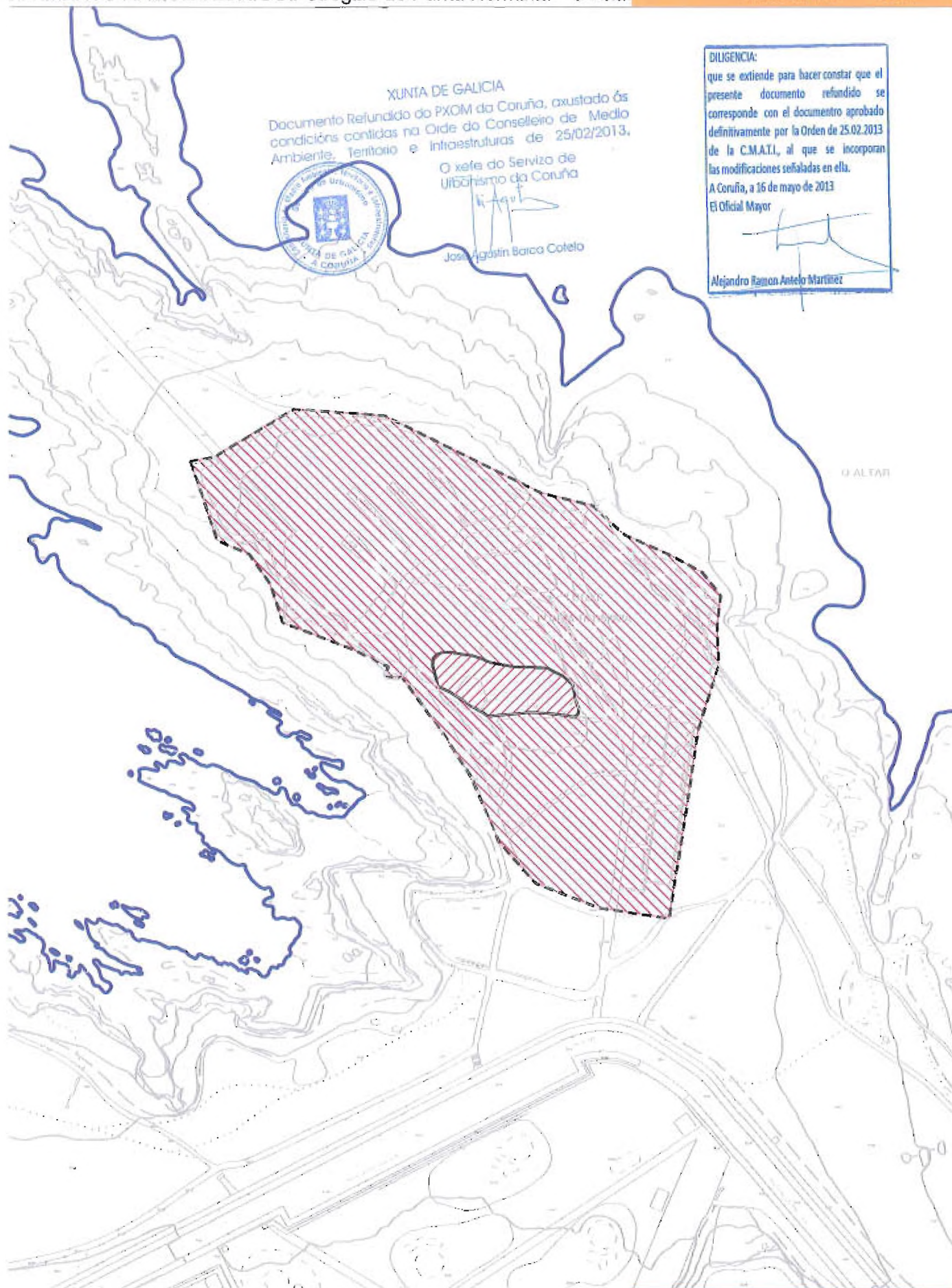

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de
Librismo da Coruña

José Agostiñ Barcia Coleto

O10-002

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

octubre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

0 5 10 20m

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Viaxe de Visma.

Ficha Nº 009 2908

Localización: Visma.

Plano nº: O10-045

Folla nº: 034, 035, 036, 045

Coordenadas: UTM-X: 546.428
UTM-Y: 4.801.484

Código nº: GA15030009

Altitude: 65 m.s.n.m.

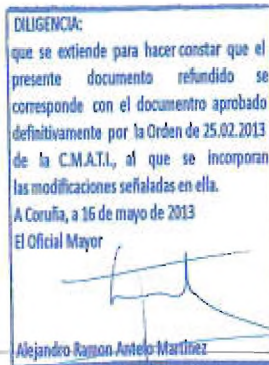
Adscripción tipolóxica: Acueducto.

Adscripción cultural: Idade Moderna (1722-1726).

Descrición: Este sistema de captación e traslado de auga supuxo o máis importante "viaxe" dos realizados na cidade ata a data do seu proxecto e construción, complementando a primeira gran conducción, coñecida como "Viaxe do Vioño", que levaba auga dos mananciales de Nelle e Vioño ata a Cidade Alta (en 1564 Felipe II autoriza a realización desta obra, proxectada por Tristán Dargia). O acueducto, coñecido na documentación municipal como a Grande Obra de San Pedro de Visma, foi construído entre os anos 1722 e 1726 (a instancias do Intendente de A Coruña Rodrigo Caballero) segundo o proxecto do enxeñeiro Francisco Montañú de la Perille e baixo a dirección de Francisco Casas y Novoa e o P. Frai Francisco de Velasco (nomes de tal relevancia que, por si mesmos, xa indican a importancia que para as autoridades da época tiña este proxecto). Actualmente consérvanse restos en Visma, Rúa Almirante Mourelle e Paseo das Pontes.

Ámbito de protección: II nas tres estruturas catalogadas.

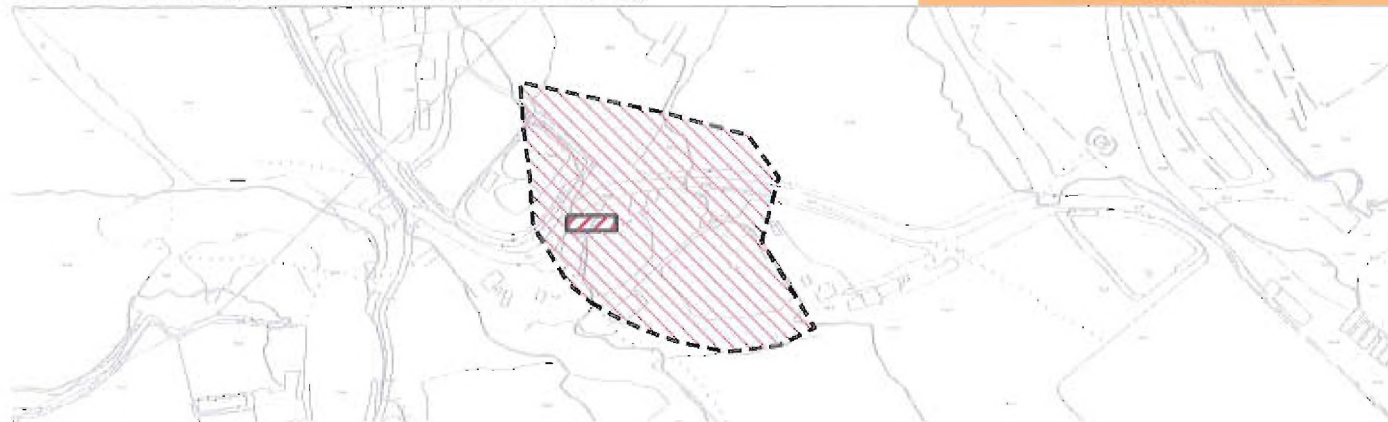
Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

diciembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

0 5 10 20 m

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Cemiterio xudeo.

Ficha Nº 010

Localización: Peirao de A Palloza.

Plano nº: 010

Folla nº: 038, 048, 049, 050,
058, 059Coordenadas: UTM-X: 548.803
UTM-Y: 4.801.013

Código nº: GA15030010

Altitude: 5 m.s.n.m.

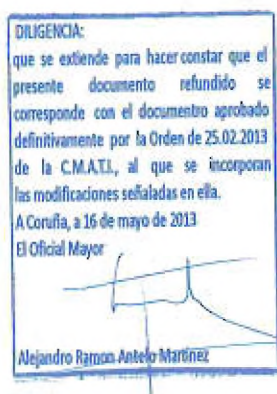
Adscripción tipolóxica: Lugar funerario de enterramento.

Adscripción cultural: Idade Media / Idade Moderna.

Descrición: Os cemiterios xudeos adoitaban estar fóra da xudería e das murallas cando estas existían, sobre algún terreo elevado, próximo a un curso de auga e en terra que non fora previamente cultivada. Estas condicións (incluso a tradición fala dun chamado Arroio dos Xudeos) danse nun lugar moi preto de A Palloza no que, durante o último tercio do século XIX, apareceron tres lápidas xudeas. Estas lápidas, que están depositadas no Museo Arqueolóxico Nacional en Madrid dende 1894, foron atopadas non máis tarde de comezos do ano 1871. Barros Sivelo indica que foron descubertas durante un desmante realizado na fábrica de salazóns de D. Nicolás del Río, á beira do mar nun "recodo de playa" xunto a uns crestóns rochosos onde estaba o límite municipal entre A Coruña e Oza, moi preto da estación de ferrocarril provisional de A Coruña; e sinala outra información relevante: "cerca del punto que nos ocupa, si bien internado en el mar, existe un islote de roca limpia conocido con el nombre de Peña de los Judíos". Estes datos xeográficos permiten supoñer que na zona do actual recheo do Peirao de A Palloza (cara ao do Centenario) puidera ter existido un cemiterio xudeo. Este illote ou pena aparece sinalada, en diversa cartografía antiga (s. XVIII-XIX), como a Illa ou a Pena dos Xudeos ou os Ingleses. En xuño de 1978, apareceron numerosos esqueletos humanos nas obras de explanación levadas a cabo nas instalacións portuarias de A Palloza, coincidente coa zona onde terían sido descubertas as 3 lápidas mencionadas.

Ámbito de protección: III. Compartidada co GA15030013 e GA15030016.

Contorno Protección: Non se contempla

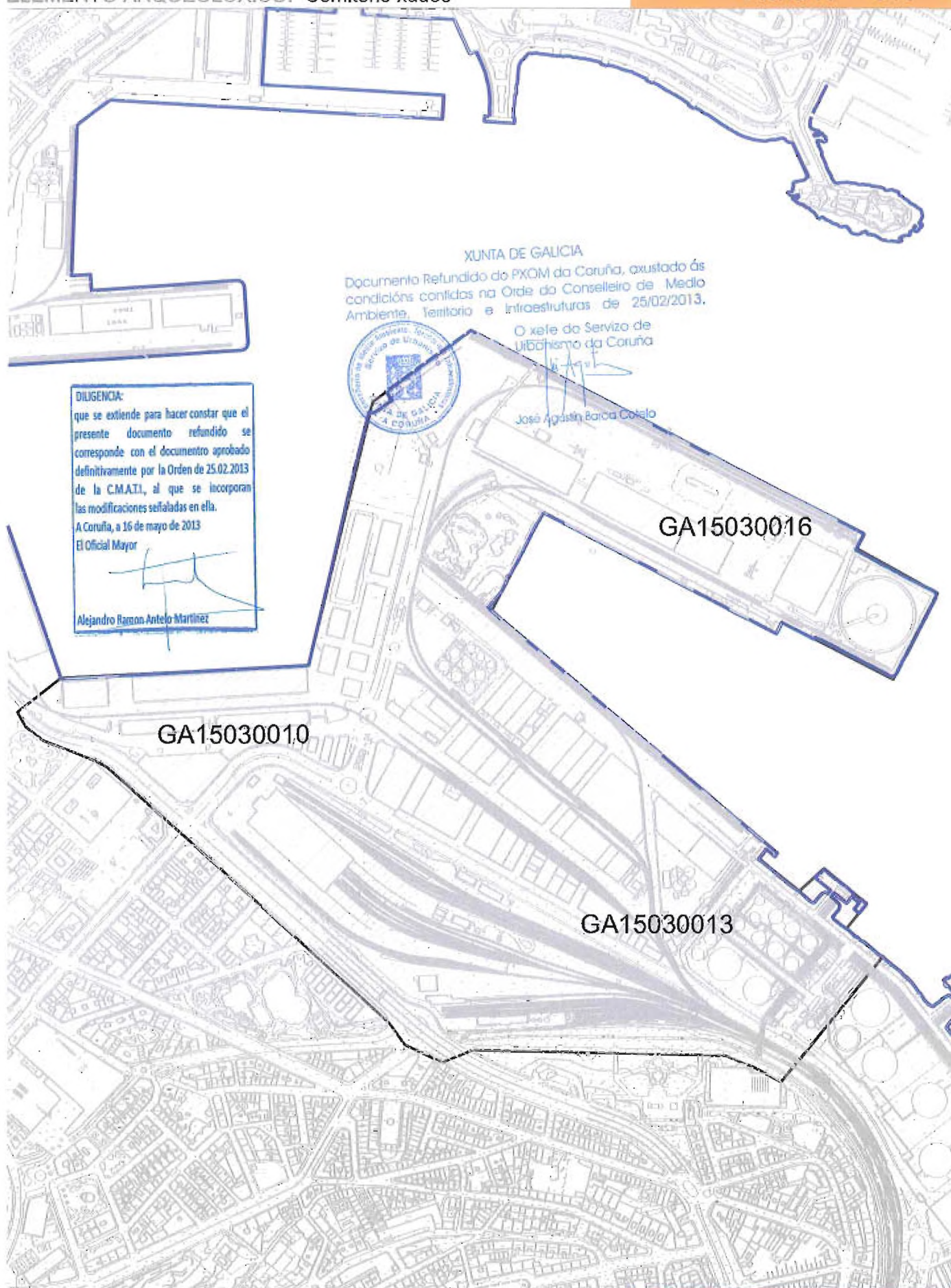
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barja Colado

O10-038,048,049,050,058,059

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:7.500
0 5 10 20 MAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN:

Batería de Oza.

2912
Ficha Nº 011

Localización: Praia de Oza / As Xubias de Arriba

Plano O10

Coordenadas: UTM-X: 550.042
UTM-Y: 4.799.804

Folla nº: 078, 079

Código nº: GA15030011

Altitude: 15 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Batería defensiva.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición: É unha das máis antigas baterías de costa construídas na cidade de A Coruña, aparecendo mencionada en documentos anteriores ao ano 1650. A configuración que ten actualmente foi creada polo enxeñeiro militar D. Blas Gil de Bernabé en 1797 baixo o mandato de D. Pedro Martín Cermello.

A súa orixe está logo do ataque de F. Drake e H. Norris en maio de 1589, xa que foi na praia de Oza onde os ingleses realizaron o seu desembarco para atacar a cidade. O proxecto de Oza, moi similar ao da Batería de Dormideras (agora Adormideras), constrúese cunha traza en estrela bastante simétrica e regular, organizando o espazo en diferentes niveis, rematados cun edificios auxiliares para a tropa (almacéns, oficinas, habitacións, etc.) e un foxo perimetral defensivo; completaba a estrutura un parapeto con troneiras, ramplas, unha bóveda de paso con porta levadiza e unha muralla defensiva cara á terra. Na actualidade só se pode ver a batería máis alta xunto con partes da muralla. Xa no século XX se acomete a construción, no recinto da batería, dun faro.

Ámbito de protección: I (B.I.C.). A partir do Decreto de 22/04/1949, sobre "protección de castillos españois" (BOE nº 125 de 5/05/1949).

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

DILIGENCIA:
que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Barco Antelo Martínez

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

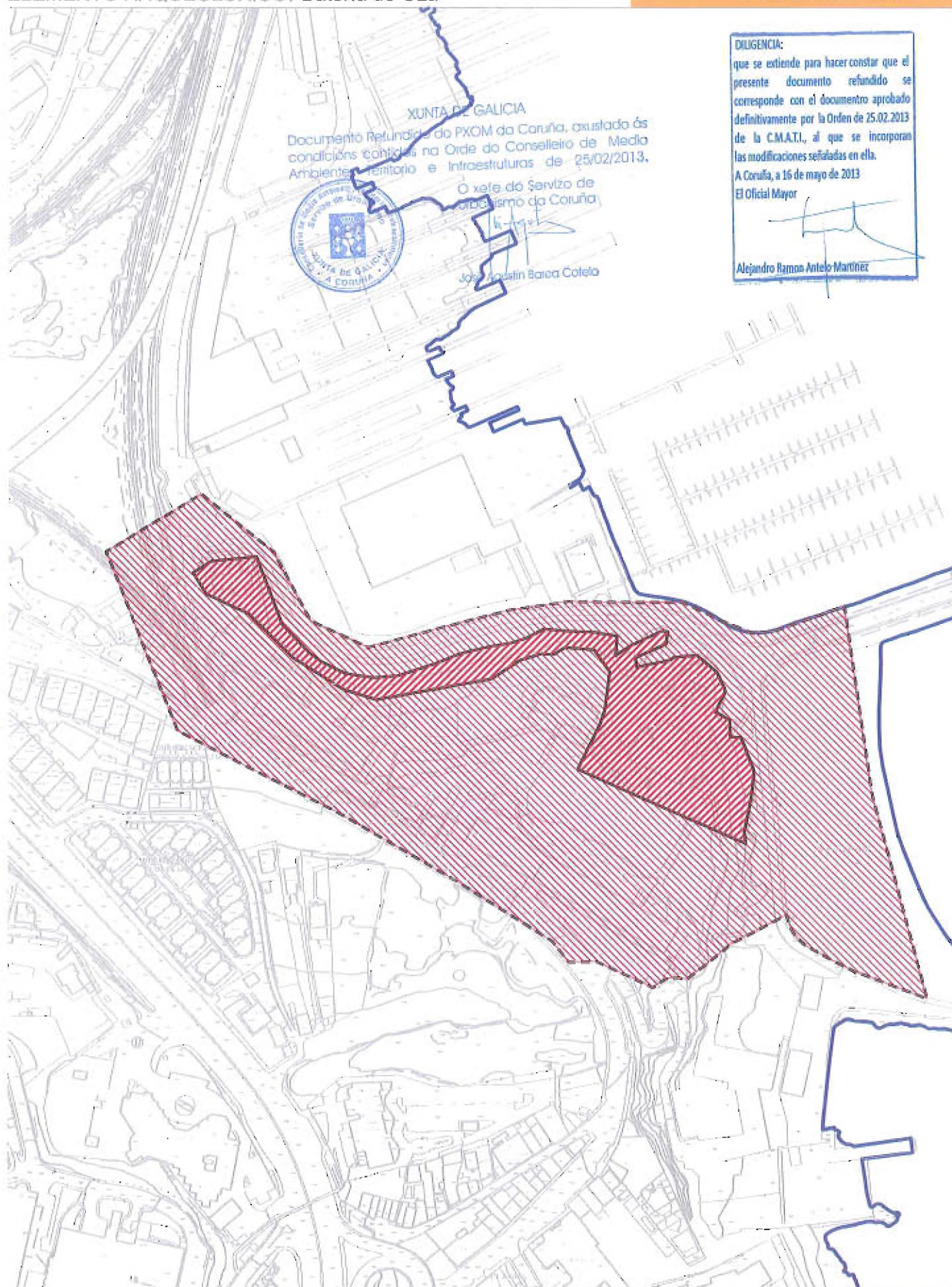

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barco Colado

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:3000
0 5 10 20 MAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

O10-078,079

DENOMINACIÓN: Forte de Valparaíso.

2914
Ficha Nº 012

Localización: Parque de Eirís.

Plano nº: 010

Folla nº: 078, 086

Coordenadas: UTM-X: 549.273
UTM-Y: 4.799.626

Código nº: GA15030012

Altitude: 60 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Batería defensiva.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición:

Este forte, que domina en altura pola parte de terra ("padrastro", en terminoloxía militar da época), as baterías de Oza e, sobre todo, San Diego, foi construído entre 1636 e 1640, sendo Capitán Xeral de Galicia Francisco González de Andía-Irarrázabal y Zárate – Marqués de Valparaíso. Sen embargo o edificio pronto entrou en desuso e abandono, practicamente sen rematar a súa construción, para finalmente ser parcialmente desmantelado para aproveitar parte das súas pedras noutras construcións como o baluarte que se estaba construído na zona de Porta Real. Aínda así, en 1788, o enxeñeiro D. C. Paveto deseñou unha pequena reforma do fortín seguindo as normas e modas da época para a arquitectura militar.

Ámbito de protección: I (B.I.C.). A partir do Decreto de 22/04/1949, sobre "protección de castillos españoles" (BOE nº 125 de 5/05/1949).

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

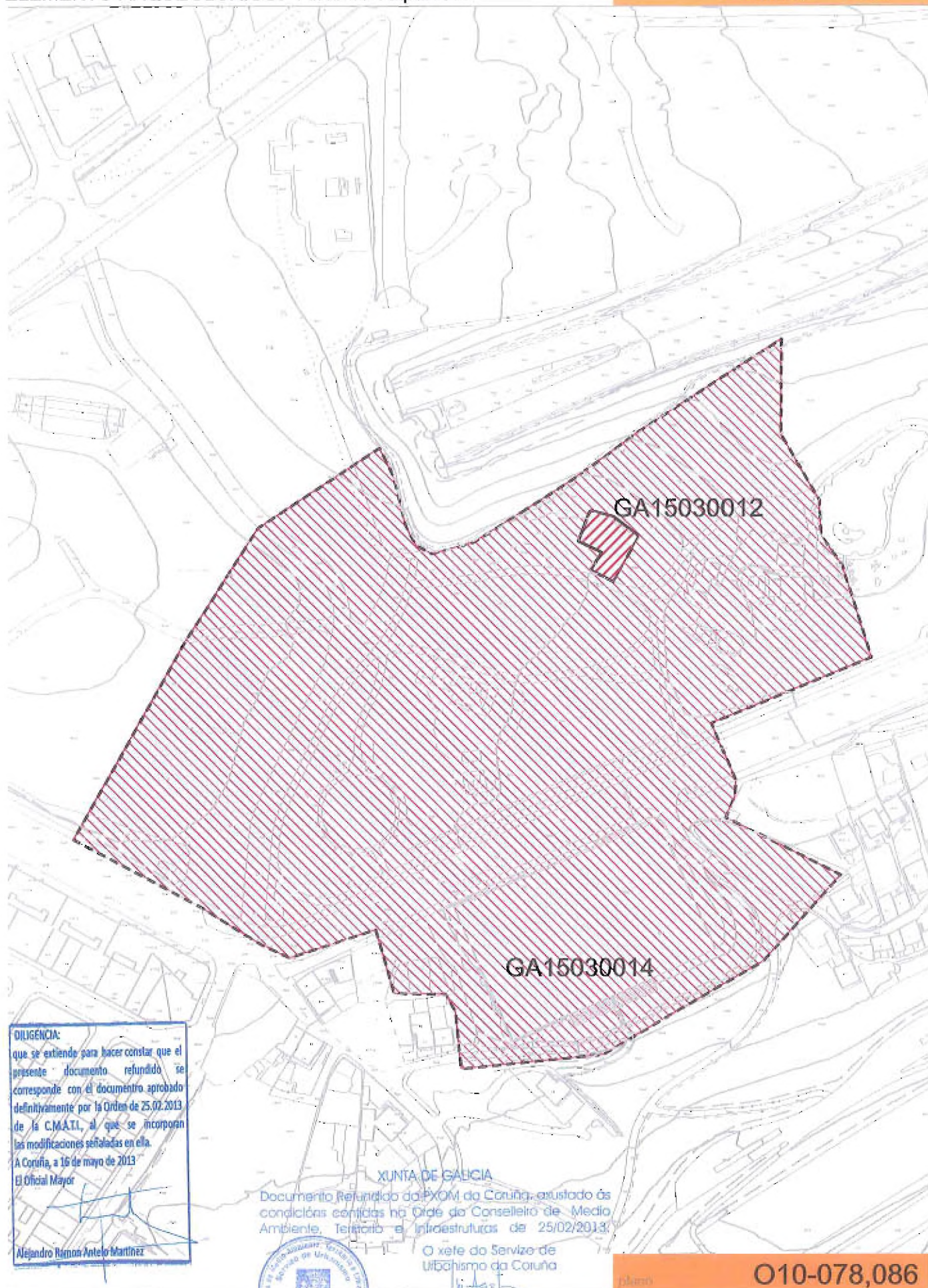
Jose Agostin Barca Cofelo

diciembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

0 5 10 20 m

N

Ayuntamiento de A Coruña
Cancello da Coruña

José Agustín Barcia Catelo

Localización: Peirao de San Diego. Plano nº: O10
Folla nº: 038, 048, 049, 050, 058, 059

Coordenadas: UTM-X: 549.438
UTM-Y: 4.800.600 Código nº: GA15030013

Altitude: 5 m.s.n.m.

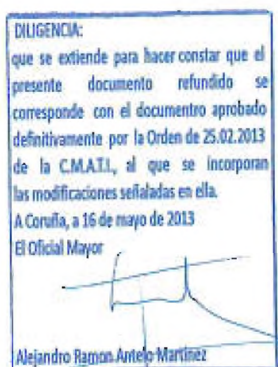
Adscripción tipolóxica: Batería defensiva.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición: Aínda que é posible que antes de 1630 xa existira algunha pequena batería na punta rochosa onde logo se construíra o Castelo de San Diego (San Gaspar nos seus primeiros anos), non é ata ese ano, e durante os seis seguintes, que se levan a cabo as primeiras obras de construción da fortaleza; neses momentos D. Pedro Álvarez de Toledo y Leiva – Marqués de Mancera era o Gobernador e Capitán Xeral de Galicia. Nos anos seguintes, o edificio irá tendo diversos proxectos de reforma e ampliación, dada a súa importancia estratéxica para a defensa de A Coruña, xunto co Castelo de San Antón. Como consecuencia dun ataque francés en 1639, o castelo sufrirá diversos desperfectos pero dada a súa relevancia estratéxica Valparaíso pide a Felipe IV axuda para o seu arreglo e reforma. Poucos anos despois o Marqués de Távara propoñon seguir as obras de restauración e, ademais, dismantelar a construción e as defensas de terra da Pescadería. A pesares desto, o castelo seguiu en pé e incluso acadou un rango similar ao Castelo de San Antón ou San Felipe de Ferrol. Ata os anos finais do século XVIII San Diego mantivo a mesma estrutura acadada durante o século XVII, cunha forma irregular adaptada á punta rochosa onde se emprazaba, e no que ademais de dúas plataformas artilleiras e 30 canóns, albergaba almacén, polvorín, cuartel e incluso unha capela. É en 1792 cando o enxeñeiro D. F. de Gaver diseña un novo proxecto de reforma co fin de ampliálo e facelo máis regular. A partir de aquí comezou a decadencia do castelo, o seu posterior abandono e, finalmente, o derrubo en 1963 (a pesares de ser declarado Monumento Nacional en 1949).

Ámbito de protección: III. Compartida co GA15030010 e GA15030016.

Contorno Protección: Non se contempla

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

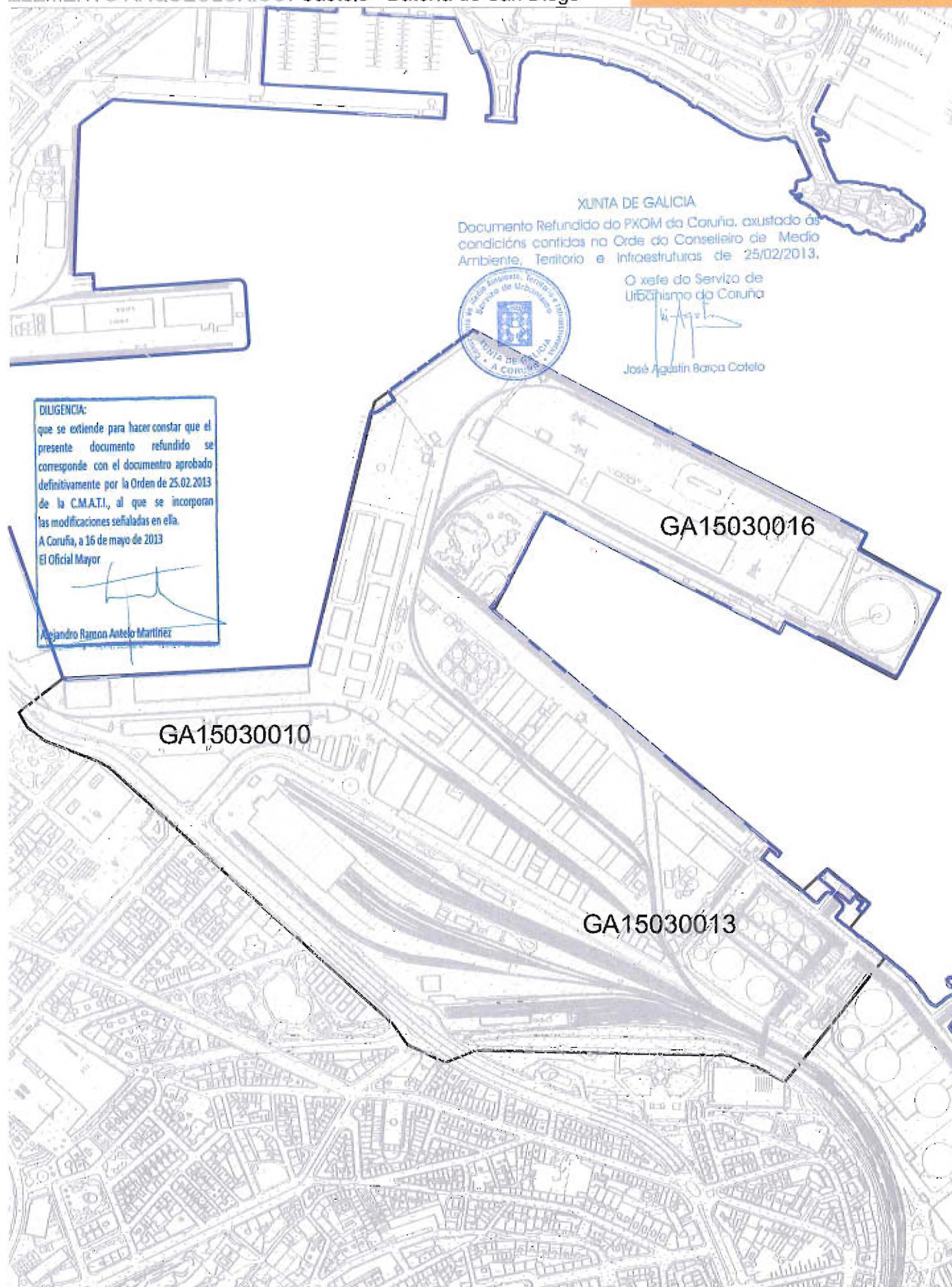

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barca Cateiro

O10-038,048,049,050,058,059

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

 Ayuntamiento de A Coruña
 Concello da Coruña

Localización: Parque de Eirís.

Plano nº: O10

Follanº: 078, 086

Coordenadas: UTM-X: 549.239
UTM-Y: 4.799.538

Código nº: GA15030014

Altitude: 60 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Xacemento romano (posible villa).

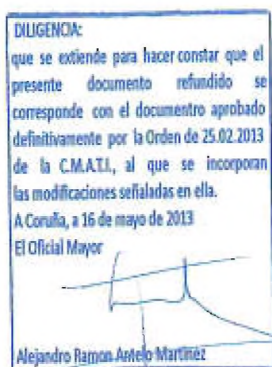
Adscripción cultural: Romano.

Descrición: Os materiais que permitiron localizar este xacemento foron localizados durante as obras do Proxecto de Urbanización do Plan Parcial do Parque de Eirís (Sector 6), a finais do ano 2002. A zona "fértil" estaba delimitada ao W pola Rúa Frai Pedro Paio, ao E polas instalacións do Viveiro Municipal, ao N polo acceso superior ao Viveiro e, ao S, por Lamadosa. Trátase da zona con máis restos cerámicos atopados durante a realización dunha prospección arqueolóxica superficial levada a cabo na zona e onde, posteriormente, foron abertas unha serie de sondaxes valorativas en novembro-décembro de 2002. Na prospección foi recuperada unha gran cantidade de material romano, en especial na parte do campo de fútbol, e na N, onde se construíu o novo vial. Ao mesmo tempo, as sondaxes forneceron o rexistro de diverso material cerámico de época romana así como dúas estruturas non habitacionais da mesma época: un primeiro foxo escavado no xabre, duns 2,50 metros de diámetro e 1,60 m de fondura, que foi interpretado polo director da intervención arqueolóxica, D. Eduardo Ramil

Rego (Palladium), como un verquedoiro e no cal apareceron numerosos fragmentos cerámicos e ósos e cunchas; a segunda estrutura localizada consiste noutro furado, con forma indefinida, escavado no xabre no que tamén foron recuperados materiais cerámicos mesturados con pedras baixo unha capa duns 30 cm de cunchas (e que tamén foi interpretado como un basureiro de época romana). O arqueólogo responsable dos traballos relaciona estes restos coa posible presenza dunha villa romana que podería estar emprazada entre os P.K. 9,450 e 9,560 do eixe 9, situado ao norte, e o campo de fútbol existente ao sur, o que supón unha superficie aproximada de 8.000 m².

Ámbito de protección: II Compartida co GA15030012.

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

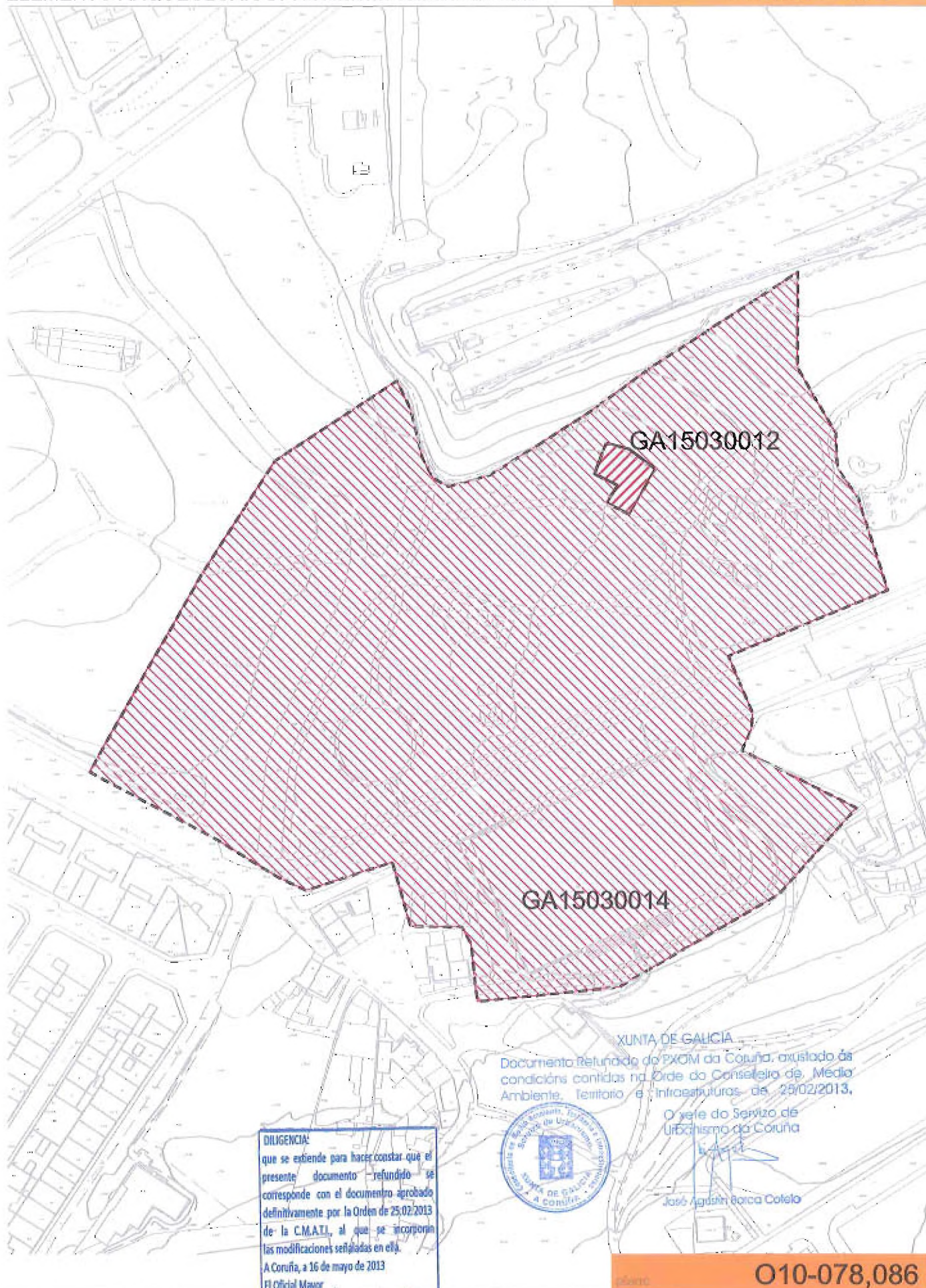
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barco Colato

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000
0 5 10 20 MAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Capela de Santa Lucía.

Ficha Nº 015 2920

Localización: Confluencia Avenida Alfonso Molina, Avenida Fernández Latorre e Rúa Santa Lucía.

Plano nº: 010

Coordenadas: UTM-X: 548.345
UTM-Y: 4.801.182

Folla nº: 048

Código nº: GA15030021

Altitude: 40 m.s.n.m.

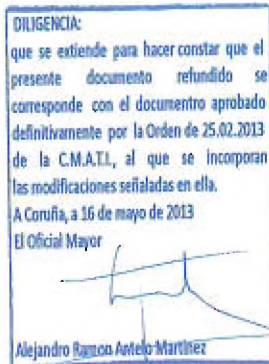
Adscripción tipolóxica: Capela.

Adscripción cultural: Idade Media / Idade Moderna.

Descrición: Trátase do primeiro templo, na cidade, trasladado en toda a súa totalidade dende o seu emprazamento orixinal (confluencia da Avenida Fernández Latorre, Avenida Alfonso Molina e Rúa Santa Lucía) ata o lugar de O Penal (fin da Rúa Juan Flórez), no ano 1885. Posteriormente, xa no século XX foi destruída neste 2º emprazamento. Aparece representada na cartografía e gravados dende, alomenos, o século XVII.

Ámbito de protección: III

Contorno Protección: Non se contempla

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña
José Agustín Barca Coteló

DILIGENCIA:

que se estende para hacer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.

A Coruña, a 16 de mayo de 2013

El Oficial Mayor

Alejandro Samon Antelo Martinez

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Barja Coleto

O10-048

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000
0 5 10 20 M

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

Localización: Peiraos do Centenario, San Diego, Petroleiro

Plano nº: O10

Folla nº: 038, 048, 049, 050,
058, 059Coordenadas: UTM-X: 549.496
UTM-Y: 4.801.372

Código nº: GA15030016

Altitude: 0 m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Xacemento romano.

Adscripción cultural: Romano.

Descrición: Dende o punto de vista da aparición de restos arqueolóxicos submariños de época romana, na baía coruñesa hai dúas zonas de especial concentración: unha na fronte do Parrote; a outra está preto de San Diego, arredor dos peiraos do centenario e petroleiro. Hai que salientar que as circunstancias de aparición dos achados son algo diferentes nos dous casos: neste que nos ocupa, a maior parte dos abundantísimos materiais arqueolóxicos recuperados proceden de dragados que, desgraciadamente, teñen arrasado coa estratigrafía previa á construción dos peiraos; sen embargo as áreas reenchidas e gañadas ao mar para a construción das instalacións portuarias seguen intactas baixo eses recheos.

Ámbito de protección: III. Compartidada co GA15030010 e GA15030013.**Contorno Protección:** Non se contempla**DILIGENCIA:**

que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Raimon Antelo Martínez

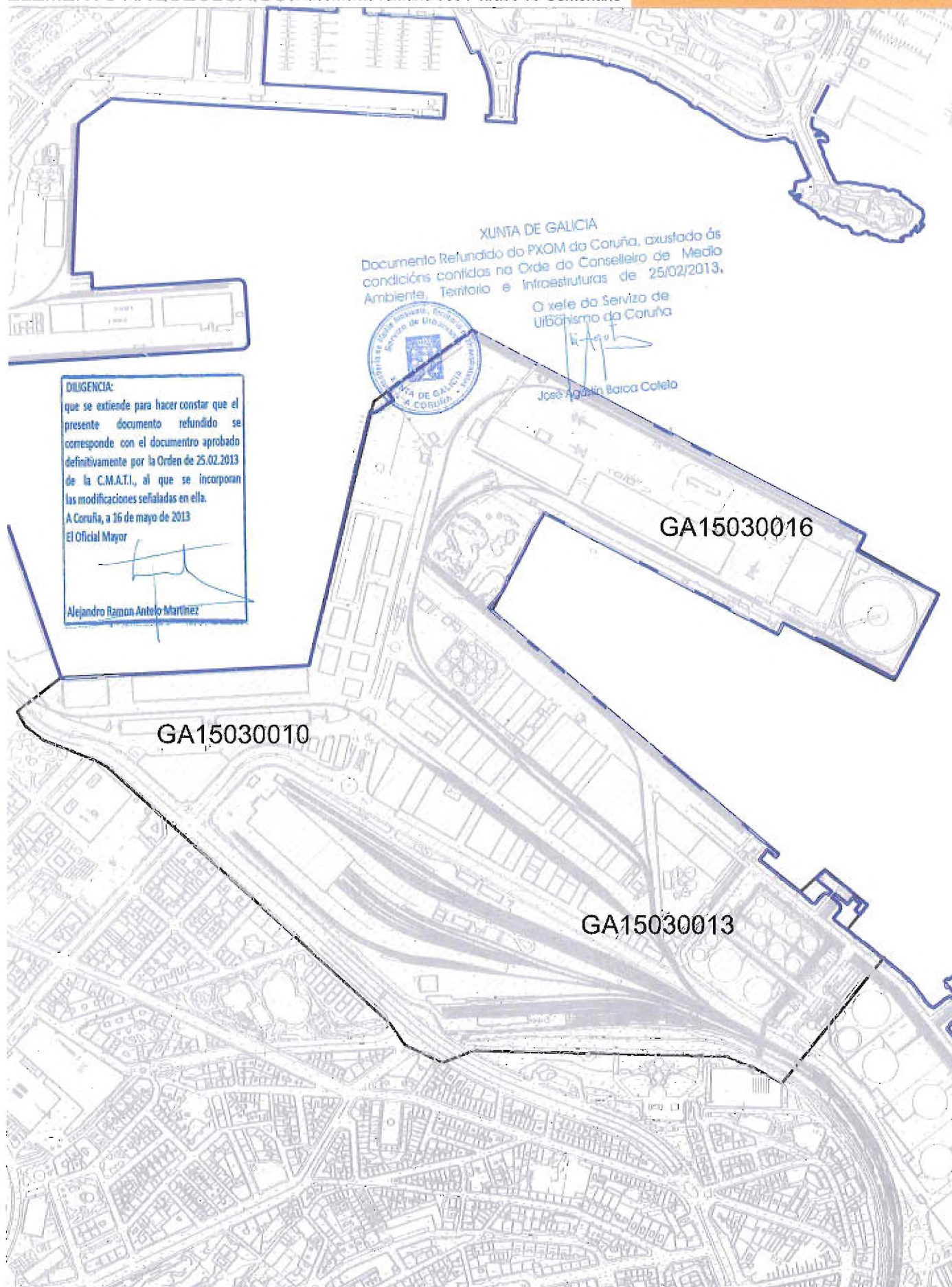
XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de
Urbanismo da Coruña

José Agustín Barcia Colado

ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:7.500

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

Localización: Pescadería-Ensanche.

Plano nº: 010

Coordenadas: UTM-X:
UTM-Y:

Folla nº: 027, 028, 036, 037

Código nº: GA15030017

Altitude: m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Defensa amurallada.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición: A súa historia comeza antes do ataque de F. Drake á cidade en 1589. se ben a protección consistía nun simple muro construído no s. XV, entre a praia do Orzán e o Porto. Este parapeto tiña uns 3,60 metros de altura e contaba con dous recintos defensivos nos seus extremos: o chamado Malvecín (Porto) e o baluarte do Caramanchón (Orzán), onde a muralla remataba na praia en forma de espigón (a actual coiraza que separa as praias de Orzán e Riazor); nestes extremos había dúas portas, a da Torre de Arriba (Orzán) e a da Torre de Abaixo (Porto). Logo do ataque inglés o muro e a Torre de Abaixo quedaron case destruídas pero non será ata o s. XVII cando se acomelan obras para mellorar as murallas. Será en tempos do Gobernador D. Pedro de Toledo cando se inicien, en 1625, os estudos e proxectos de reconstrución e non será ata 1631 que se poñan as primeiras estacas da nova construción. Grazas a un plano de 1639 (obra do enxeñeiro militar D. Juan de Santáns y Tapia) sabemos que a defensa tiña a súa traza orixinal pero coas reformas feitas nesa primeira parte do s. XVII, así como a escavación dunha ampla trinchera por diante da muralla.

Durante toda a primeira metade do século XVIII elabóranse un bo número de proxectos de reforma que non se chegan a rematar debido á falta de decisión das autoridades e aos escasos presupostos cos que se contaba. Neses proxectos traballan os mellores enxeñeiros militares do momento: B. Renau, H. García de Neoburg, F. Montaigú (do cal se iniciou a obra), J. de la Ferrière, J. Vergel-D. de Bordick e incluso en 1736, de novo, Montaigú. Chégase así a 1750 con gran retraso nunha obra que, ademais, non sigue ningún proxecto concreto. En 1755 M. Marín elabora un novo proxecto que tampouco vai adiante. En 1757 A. Gaber comproba o estado das obras e sinala que había partes feitas dos proxectos de Vergel-Bordick, Marín e de la Ferrière. En 1762 F. Llobet diseña o "proxecto definitivo": un gran murallón a modo de parapeto que daba ao mar polo actual paseo da Marina e Cantón Grande (incluso con garitas de pedra); dende o Cantón ata a Fronte de Terra outra muralla similar; a Fronte contaba con dúas cortinas con falsa braga separadas por un baluarte central (cuo eixe central aproximado

coincide coa a actual Rúa Fonseca) con proxecto cabaleiro e, nos extremos, dous semibaluartes que dan ao mar (Caramanchón-Orzán, Malvecín-Porto).

O final da Fronte de Terra chega a través dunha "Real Orden" (20 de novembro de 1868) na que o Goberno cede as fortificacións da Pescadería. En 1869 comeza o derrubo o que facilita a unión entre o denominado Camiño de Castela-Garás e o Cantón de Lacy-Cantón Pequeno (rúa que se chamará Pacto Federal, logo Xeneral Sánchez Bregua) a explanación dunha ampla rúa dende o Porto ata a enseada do Orzán (a Alameda, como paseo axardinado sobre as antigas defensas). E 1872 se decide derrubar a batería que daba ao porto deixando unha pequena guarnición (Batería de Salvas) que durará ata 1880. En 1876 lévase a cabo o replanteo da actual rúa Juana de Vega sobre o solar da Fronte de Terra (antes Alameda). A partir de 1880 comézase a ampliar a cidade nos terreos chamados Hortas de Garás (Linares Rivas) e Campo do Carballo (Praza de Lugo e rúas adxacentes), o que se coñecerá como o proxecto do Primeiro Ensanche

Ámbito de protección: I (B.I.C.). Coiraza-espigón de Orzán-Riazor. Decreto de 22/04/1949, sobre "protección de castillos españois" (BOE nº 125 de 5/05/1949).

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

DILIGENCIA:
que se estende para facer constar que el presente documento refundido se corresponde con el documento aprobado definitivamente por la Orden de 25.02.2013 de la C.M.A.T.I., al que se incorporan las modificaciones señaladas en ella.
A Coruña, a 16 de mayo de 2013
El Oficial Mayor

Alejandro Rayón Antelo Martínez

XUNTA DE GALICIA
Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

José Agustín Baica Catefo

O10-027,028,036,037

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:8.000

N

 Ayuntamiento de A Coruña
 Concello da Coruña

José Agustín Barca Coto

DENOMINACIÓN: Murallas de O Parrote.

2926
Ficha Nº 018

Localización: O Parrote.

Plano nº: O10

Folla nº: 029, 038, 039

Coordenadas: UTM-X:
UTM-Y:

Código nº: GA15030018

Altitude: m.s.n.m.

Adscripción tipolóxica: Defensa

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición:

Ata o s. XVIII a defensa da Cidade Vella ou Cidade Alta estaba ordeada pola antiga muralla medieval (s.XIV) e algúñas reformas da mesma. A partir do ano 1702, cunha idea de B. Renal, inicianse unha serie de proxectos para mellorar e ampliar o amurallamento da cidade antiga que pasará a denominarse Fronte da Pescadería (para diferenciala da Fronte de Terra, situada no inicio do istmo). En 1726 F. Montaigu deseña outro proxecto, máis sinxelo que o de Renau. Durante estas primeiras décadas do s. XVIII levántase a chamada Media Lúa da Forca (zona que mira a Atocha, collendo unha parte da actual Praza de María Pita).

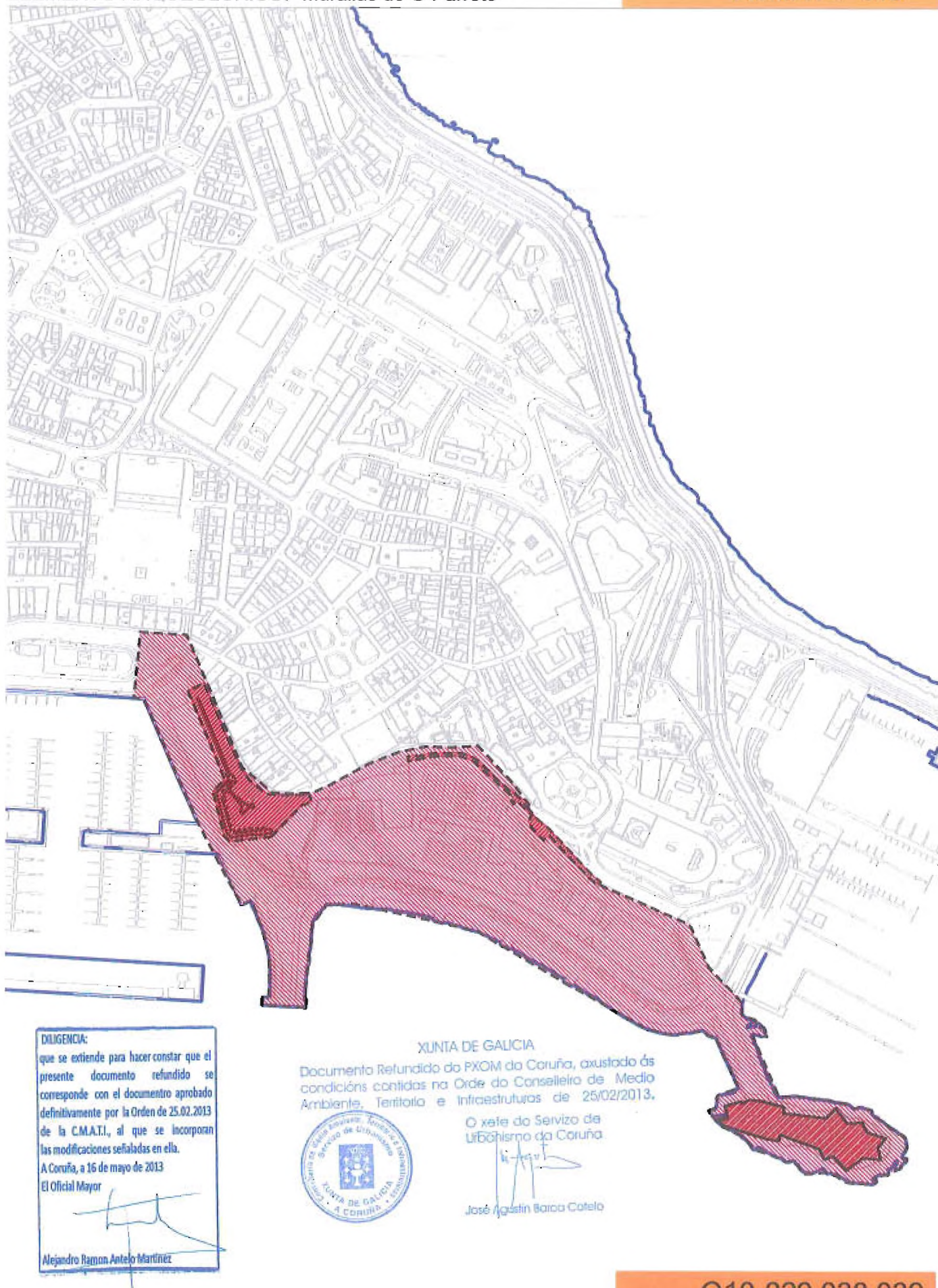
En 1736 chega un novo proxecto con de la Ferriere que se desenvolverá a partir de 1737 e completárase dende 1746 (ante o temor dun ataque inglés). Aínda en 1764 seguían as obras e incluso un novo proxecto en 1776 (A. López Sopena) e posteriormente (P. Marín Cermeño) iníciase a construción dunha media lúa no Campo da Estrada (Maestranza). En canto á zona concreta de O Parrote significa que a primeira reforma se levou a cabo en 1740; pero a obra máis significativa está no proxecto do ano 1752 (F. Llovet) consistente en reenchir a praia alí situada co fin de poder construír edificios de carácter militar. Igual que na Fronte de Terra, o derribo das defensas do s. XVI da Cidade Alta produciuse a partir dunha "Real Orden" do 20 de novembro de 1868.

Os restos que se conservan percorren parte do Paseo do Parrote e Alcalde Francisco Vázquez ata o hospital Abente y Lago. Forman parte do conxunto defensivo-histórico da zona que se atopa xunto ao Castelo de San Antón. Tamén se conservan algúns dos baluartes e castelos defensivos, algunhas torres ruínas e tres portas de acceso na muralla: Parrote, Clavo e San Miguel.

Ámbito de protección: I (B.I.C.). Decreto de 22/04/1949, sobre "protección de castillos españoles" (BOE nº 125 de 5/05/1949).

Contorno Protección: Definida gráficamente nos planos e regulada no artigo 4.1.7 das Normas Urbanísticas

O10-029,038,039

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:5.000
0 5 10 20 mAyuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Igrexa e cemiterio de San Roque.

2928
Ficha Nº 019

Localización: San Roque de Fóra.

Plano nº: 010

Folla nº: 018

Coordenadas: UTM-X: 547.157
UTM-Y: 4.802.674

Código nº: REF15030004

Altitude: 10 m.s.n.m.

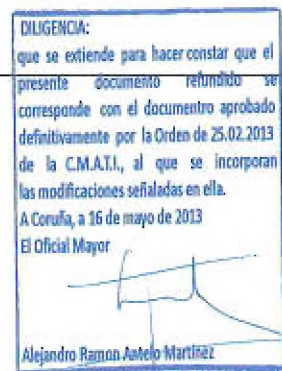
Adscripción tipolóxica: Igrexa e cemiterio.

Adscripción cultural: Idade Moderna.

Descrición: Este templo foi destruído na segunda metade do século XX. Aparece representado en diversa cartografía antiga, alomenos dende finais do século XVIII.

Ámbito de protección: III

Contorno Protección: Non se contempla

XUNTA DE GALICIA

Documento Refundido do PXOM da Coruña, axustado ás condicións contidas na Orde do Conselleiro de Medio Ambiente, Territorio e Infraestruturas de 25/02/2013.

O xefe do Servizo de Urbanismo da Coruña

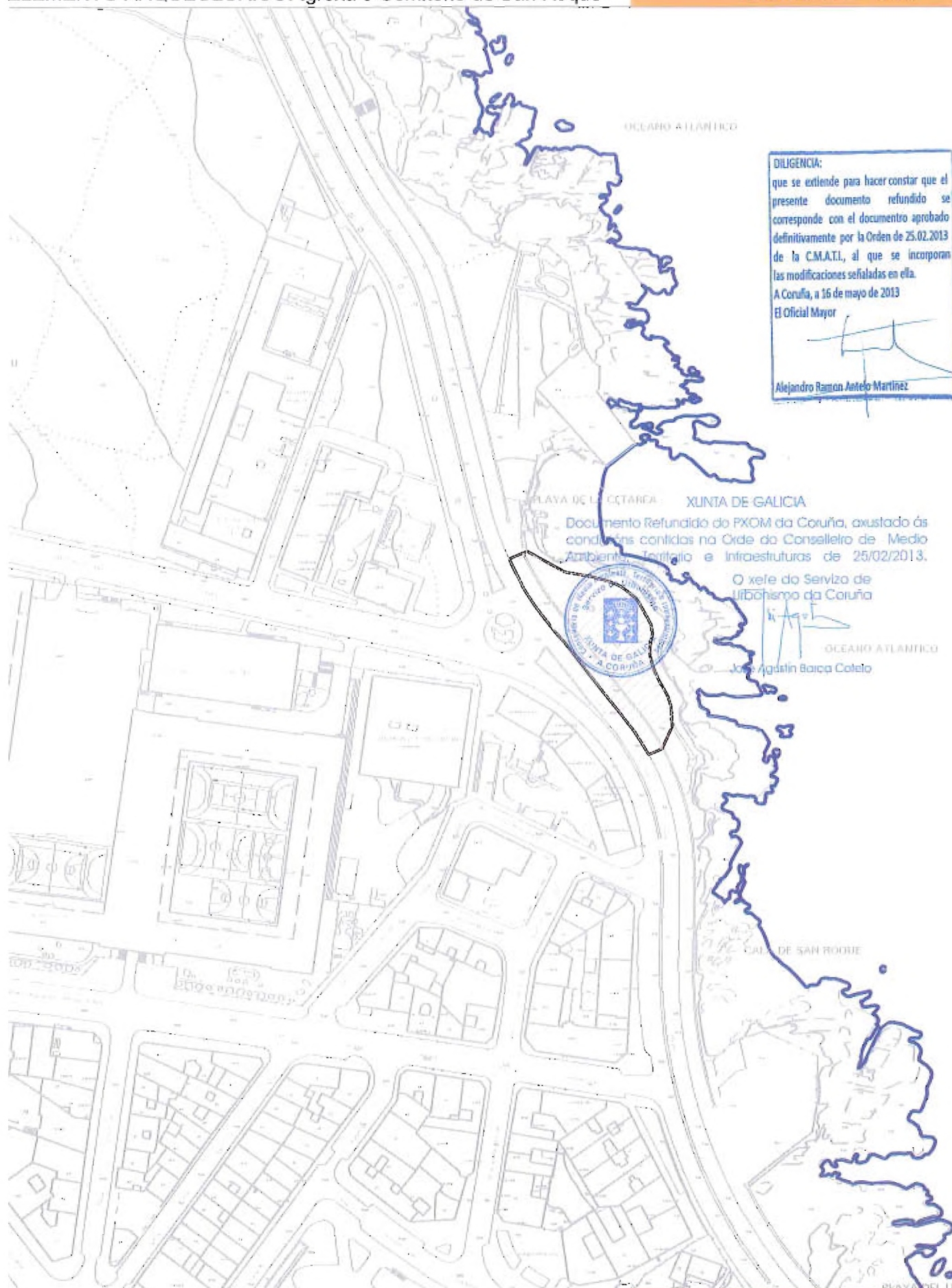
José Agustín Barca Celoso

diciembre 2011

REVISIÓN DEL PGOM

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

O10-018

ELEMENTOS ARQUEOLÓXICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

0 5 10 20 M

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña

DENOMINACIÓN: Mámoa de Juan de Castiñeira - Monte da Arca

2930
Ficha Nº 020

Localización: Clube de Golf de A Coruña (Concello de Arteixo) Plano nº: O10
Folla nº: 142
Coordenadas: UTM-X: 546.598
UTM-Y: 4.795.148 Código nº: REF15030005
Altitude: 282 m.s.n.m.

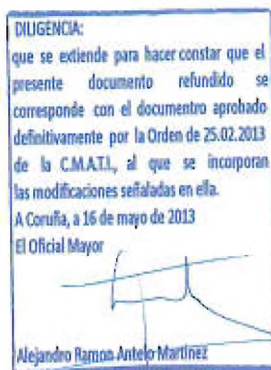
Adscrición tipolóxica: Túmulo funerario indeterminado.

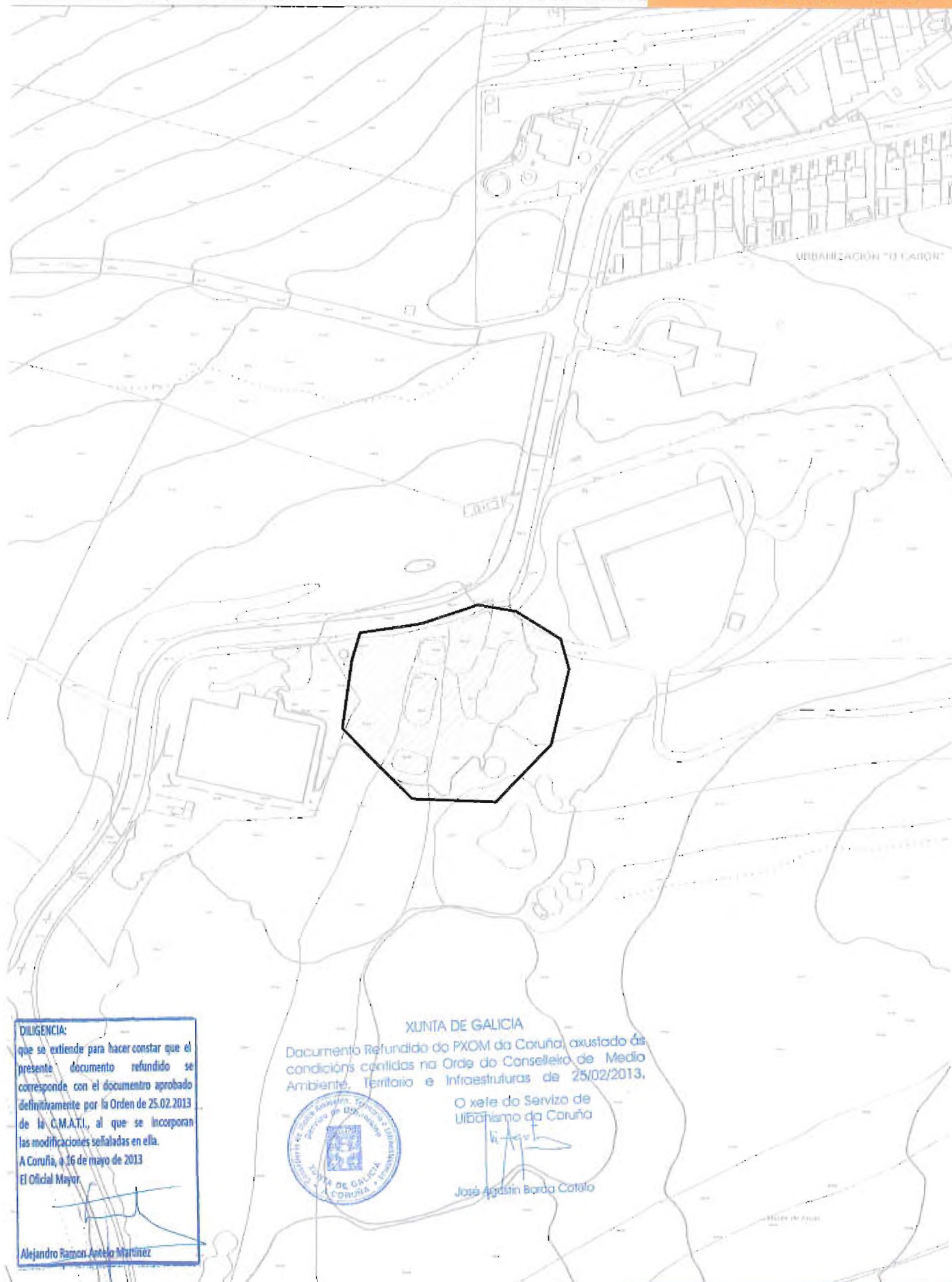
Adscrición cultural: Neolítico.

Descrición: O túmulo foi catalogado por D. Luís Monteagudo García (nº 28 do seu croquis) que o sitúa na parte máis alta da zona, enriba dunha pequena elevación, en concreto a uns 8-10 metros ao norte fóra da denominada finca de Folla (dentro das instalacións do Clube de Golf de A Coruña). Monteagudo tamén caracteriza este túmulo polo seu gran tamaño (35 metros de diámetro), agrandado por mor do seu emprazamento no curuto máis elevado, se ben este mesmo autor xa indica que en 1976 xa estaba moi rebaixado en altura e perímetro. Actualmente a zona está moi modificada (aquí está situado o "tee" de saída nº 3 das partidas de golf e, moi preto, foi construído un gran depósito de auga coas conseguíntes remocións no terreo) polo que non foi posible identificar o xacemento

Ámbito de protección: III

Contorno Protección: Non se contempla

O10-142

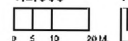
ELEMENTOS ARQUEOLÓGICOS

- PROTECCIÓN GRADO I
- PROTECCIÓN GRADO II
- PROTECCIÓN GRADO III
- CONTORNO DE PROTECCIÓN

diciembre de 2011

REVISIÓN DEL PGOM

1:2.000

N

Ayuntamiento de A Coruña
Concello da Coruña